

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103 Telephone: 431-6344

Lietuvos Laisvės Kovos Metai

LIU.

Liepa - July 17, 1968

Nr. 78

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ČEKOSLOVAKIJOJE

Kiek ilgai užtruks sovietų kariuomenės pasitraukimas?

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

"Visos nelaimės prasidėjo tuo, kad mes sumušėm rusų ledo rutulio (hockey) komandą" -- šaipomasi Prahos kavinėse, diskutuojant sovietų kariuomenės iš Čekoslovakijos pasitraukimo problemą. Mat, šių metų pradžioje įvykusioje tarptautinėje žiemos sporto olimpiadoje čekoslovakų komanda sumušė sovietus 5 prieš 4 santykiu.

Kaip žinia, po to (bet, aišku, ne dėl to) sekė Čekoslovakijos režimo suliberalėjimas, praves tas pačios kompartijos. Tas suliberalėjimas sukėlė toki entuziazmą gyventojų tarpe, kad Maskvai skubiai prireikė stambių vasaros manevrų Čekoslovakijos teritorijoje, o tąja proga buvo įvestos sovietų kariuomenės divizijos.

Sovietų armijos buvimas leido pakelti galvas visiems buvusiems stalinistams, kurie pradėjo organizuoti naują perversmą. Šį kartą prieš naujus vadus pačios kompartijos ir valstybės gyvenime. Pasirodė visa eilė proklamacijų prieš naujus valdytojus ir jų valdymo metodus. Saugumo policijos valdininkai

pareiškė kolektyvinį protestą prieš naujos valdžios nesirūpinimą saugumo reikalais, o virš Kladno miesto priešvyriausybinių atsisaukimai buvo metami net iš lėktuvo.

Tokia akcija iššaukė iki šiol komunistiniame režime nebūtos reakcijos. 70 žinomų asmenybių iš įvairiausių gyventojų sluoksnių, jų tarpe ir keturi sportininkai laimėję aukso medalius olimpiadoje, paskelbė manifestą, kuriame žadama "su ginklu pasipriešinti, jei svetimos jėgos trukdys mūsų vystymąsi".

Šis manifestas buvo pasmerktas Maskvos "Literaturnaja Gazeta" ir net pačios naujos Prahos vyriausybės. Sovietų profesinės sąjungos suruošė eilėje sovietų miestų protesto mitingus. Pats Brežnevas priminė apie "bandymus, kuriuos turėjo prieš 12 metų išlaikyti vengrų tauta" -- kada, kaip žinia, sovietai numalšino pirmąsias sovietų blokeligas.

Tokioje situacijoje svarbiausias klausimas visuose pokalbiuose yra, kada ir ar iš viso pasitrauks sovietų kariuomenė. Kad atsakymas į tą klausimą nebuvo visai aiškus ir Maskvos viršūnėm, rodė ir pranešimų ir jų atšaukimų eiga. Prieš dvi savaiti TASS -- oficiali sovietų agentūra -- paskelbė, kad manevrai pasibaigė. Tai buvo iš ryto. Tos pačios dienos vakare TASS savo pranešimą atšaukė. Už poros dienų manevrų vadovybė sušaukė spaudos konferenciją, bet jį išleido tik sovietų žurnalistus, kad nebūtų jokių nemalonių ar keblių klausimų. Po to vėl buvo paskelbta apie sovietų kariuomenės pasitraukimą, kas vėl už dienos buvo atšaukta, nurodant, kad tiksli data nėra žinoma.

Tas sąmyšis byloja už

tai, kad pati Maskva nežinojo, ką toliau daryti. Atrodo, kad iš principo Kremlius nėra nusiteikęs prieš permainas komunistinės partijos kontrolėje, tačiau bet kokio "liberalizavimo" praktika visados turi blogų pasekų -- kalėjimo režimo sušvelninimas normaliai iššaukia ne padėką jo viršininkams, bet tik paskatina norus reikalauti dar daugiau lengvatų.

Už tat ir paskutinį pranešimą apie gautiną sovietų kariuomenės pasitraukimą čekai ir slovakai sutiko kiek skeptiškai. Nurodoma, kad sovietų kariams reikėjo net trijų savaitių tam, kad visą Čekoslovakiją išraižius savo ryšių tarnybos vielomis. Savaimė aišku, kad tų viečių surinkimas turės užtrukti ilgesnį laiką, kuris skiriamas priminti Čekoslovakijos gyventojams, kad jų laisvei kol kas dar siaurokos ribos.

• Gen. kons. dr. P. Daužvardis sutiko įeiti į garbės komitetą Nepriklausomybės paminklui statyti Lituanikos parke Beverly Shores, Ind.

Pasikalbėjimo metu dr. Daužvardis paaiškino ne tik faktą, kad Lietuva bei kitos Baltijos valstybės atsidūrė kolonijishkoj padėty, bet ir paradoksa, kad Jungtinės Tautos rūpinasi kolonializmo panaikinimu tokiuose kraštuose, kurie niekad nebuvo nepriklausomi, bet ignoruoja dabar sukurtą kolonijishką padėtį buvusiose nepriklausomose valstybėse pačiame Europos viduryje.

Pasikalbėjimas atspausdintas (MANION FORUM, Weekly Broadcast No. 717) ir išsiuntinėtas prenumeruojantiems laikraščiai m.s. Esminės pasikalbėjimo dalys buvo paskelbtos CHICAGO TRIBUNE liepos 1 d. Manoma, kad Pavergtų Tautų Savaitės metu (greičiausia liepos 21) pasikalbėjimas bus perduotas ir televizijoje. (ELTA)

LB New Yorko apygardos valdyba, kuri ėmėsi iniciatyvos PLB seimo paruošimo reikais. Sedi iš kairės: pirm. Aleksandras Vakselis, Zigmas Dičpinigaitis. Stovi: Algirdas Sperauskas, Vincas Padvarietis ir Vytautas Radzivanas. R. Kisieliaus nuotrauka

PLB seimo paruošiamieji darbai

EMILJA ČEKIENĖ

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas jau čia pat. Spauldoje skaitome į seimą atvykstančių daugelį visiems gerai pažįstamų asmenų pavardes iš įvairių tolimiausių kraštų. Įdomu pažvelgti į didžiojo New Yorko lietuvių gyvenimą besiruošiant priimti taip mielus ir garbingus PLB seimo atstovus.

Seimo rengimo iniciatyvos, kitaip sakant šeimninko teisių ir rūpesčių ėmėsi JAV LB New Yorko Apygarda, kurios pirmininku yra Aleksandras Vakselis. Sušaukus organizacijų atstovų bei visuomenės darbuotojų pasitarimą buvo išrinktas specialus seimo rengimo komitetas, kurį sudaro: Prel. J. Balkūnas -- PLB Seimo rengimo komiteto garbės pirmininkas, J. Šlepetys -- pirmininkas, A. Vakselis -- vykdomasis vicepirmin., I. Sandanavičiūtė -- sekretorė, J. Gasiliūnas -- išd., J. Vilpišauskas -- protokolų sekretorius.

Be to, specialieji darbai yra sudaryta visa eilė sekcijų, kurių pirmininkai yra: A. Reventas -- finansų sekcijos, V. Jonuškaitė -- Leskaitienė -- koncertų,

dail. V. K. Jonynas -- meno parodos, J. Rūtenis -- informacijos sekcijos, G. Nutautaitė -- techninė sekcijos, A. A. Sperauskas -- jaunimo organizavimo sekcijos, V. Steponis -- sporto, Z. Didžpinigaitis -- šokių vakarų, V. Radzivanas -- svečių priėmimo ir M. Kregždienė -- banketo sekcijos.

Seimo programa labai turtinga, dėl kurios newyorkiečiai reiškia jau net surirūpinimo, kad visur dalyvauti laiko neužteks ir neleis, jėgos neatlaikys. Tačiau vadovybė mano, kad tokie PLB seimai mūsų gyvenime būna retas įvykis ir jie pareikalauja daug įtempto darbo ir didelių išlaidų, todėl rengėjai stengiasi, kad per tas kelias dienas savo darbais PLB seimas pilnai pateisintų rengėjų, seimo atstovų ir viso pasaulio lietuvių įdėtą viltį ir išteklius.

Visi programos punktai yra vienodai svarbūs ir įdomūs. Daugiausia dėmesio žinoma, patrauks paskaitininkai: VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūnas -- Laisvinimo kova ir politinės perspektyvos, Lietuvos Pasiautinybės sekretorius prie Šv. Sosto Vatikane St. Lozoraitis, jr. -- Lietuvos padėtis ir išeivija ir, Kanados LB pirm. A. Rinkūnas -- Išeivijos kultūros ir švietimo rūpesčiai.

Antroji viena iš didžiųjų seimo programos dalių bus didysis koncertas New Yorko Lincoln Center salėje. Koncertą sudarys dvi dalys: solistai ir simfonija. Solo dainuos S. Baras, J. Vaznelis ir D. Stankaitytė.

J. Vaznelis atliks prologą iš operos "Dana", žodžiai S. Santvaro, muz. J. Gaidelio, ir "Nejaugi vėlu Dieve", žodžiai S. Santvaro, muz. V. Jakubėno.

S. Baras atliks "Mano deimantai", žodžiai J. Tysliavos, muz. V. Jakubėno ir ariją iš operos "Jūratė ir Kastytis", žodžiai B. Sruogos, muzika K. V. Banaičio.

D. Stankaitytė dainuos tris muz. J. Kačinsko specialiai jai parašytas dainas: Paslaptis -- žodžiai K. Grigaitytės, Nėrimas -- L. Andriekaus ir Aušra -- K. Bradūno.

Visi minėti kūriniai, išskyrus vieną, bus atliekami pirmą kartą, o muz. Banaičio opera "Jūratė ir Kastytis" ne negirdėta.

Antroje koncerto dalyje išgirsime Čiurlionio Ansamblį su orkestru, vadovaujant muz. A. Mikulskiui.

Lincoln Center modernioji salė New Yorke, kurioje vyks mūsų iškilniųjų meno jėgų koncertas, talpina 2846 žmonių. Jeigu mes ją visą užpildysime, be abejo, atkreipsime ir amerikiečių spaudos dėmesį.

Kitas didžiulis seimo įvykis, tai banketas rugpjūčio 31 d. Numatytoji salė talpina 900 asmenų, iš kurių 600 vietų numatoma vakarienėje dalyvaujantiems, apsimo-kant 12,50 dol. asmeniui ir 300 vietų jaunimui, jiems kainą -- 3 dol. Rugsėjo 1 dieną, sekmadienį 10 val. ryto šv. Patriko katedroj pamaldų metu pamokslą sakys tėvas G. Kijauskas, S.J. iš Chicagos, seime invokaciją skaitys prel. J. Balkūnas.

Į seimą pakviesti visi Nepriklausomas Lietuvos diplomatai ir JAV valdžios atstovai. Kaip matome, rengimo komitetas energingai seimui ruošiasi, tačiau ir prie geriausių norų komitetas vienas nieko neįstengs atlikti, jei visa lietuvių visuomenė netaikins aukomis ir gausiu dalyvavimu seimo darbuose, pramogose, koncertuose ir bankete kur dalyvių skaičius bus lemiančiu veiksmu daugeliu atvejų.

IŠ VISO PASAULIO

* SOV. S-GOS kariniai daliniai, dalyvavę Varšuvos pakto kariuomenių manevruose Čekoslovakijoje, nerodo noro pasitraukti, nors kelis kartus buvo oficialiai skelbiama "galutinė" jų pasitraukimo data. Sekmadienį pradėtas tų dalinių judėjimas staigiai buvo sustabdytas aiškinant, kad keliai į pasienį užkimšti civilių automobiliais.

Spaudos žmonės tokio judėjimo, dėl kurio turėtų varžytis kariuomenė, nepastebėjo. Tokie "manevrai" siejami su Varšuvoje vykstančiais pasitarimais, kuriais siekiama sulaukyti Čekoslovakijos vyriausybės nuo tolimesnių reformų vykdymo.

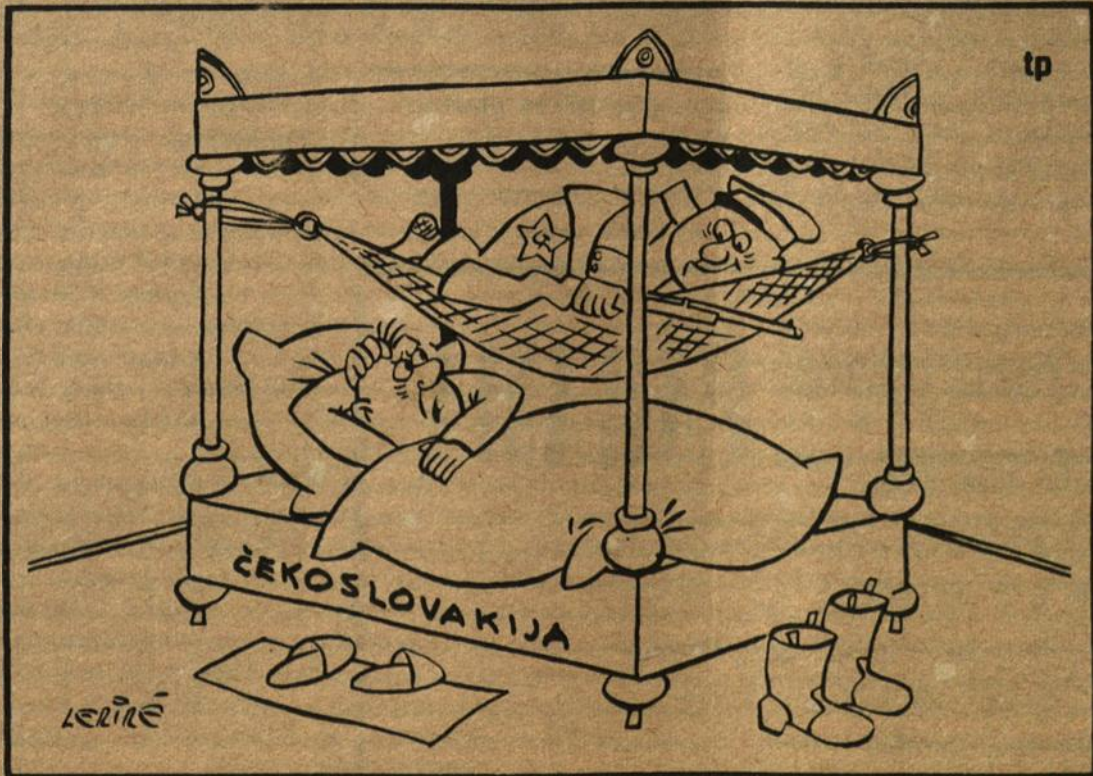
* JAV GYNYBOS SEKRETORIUS Clifford atskridęs į Saigoną 4 dienų vizitui, pažadėjo naujesnį ginklų ir kt. paramą P. Vietnamo kariuomenei, kad toji galėtų efektyviau reikštis kovoje su komunistais.

* SOVIETŲ PREMIJERAS Kosyginas nutraukė savo vizitą Švedijoje ir nuskrido į Varšuvą tartis su kitų komunistinių kraštų vadovais dėl padėties Čekoslovakijoje. Išskrisdamas iš Švedijos Kosyginas pareiškė skrendąs į Maskvą.

Varšuvos pasitarimuose dalyvauja ir kompartijos sekretorius Brežnevas. Be to, šalia šeiminių lenkų, atvyko R. Vokietijos, Vengrijos ir Bulgarijos atstovai.

* ŠVEDIJOJE vykstančiame Bažnyčių Tarybos suvažiaviune didžiausią delegaciją (apie 45 atstovai) turi -- Sov. Sąjunga. Nuvykę Baltijos valstybių Išeivijos liuteronų atstovai negauna oficialaus statuso, bet smarkiai veikia propagandinėmis priemonėmis.

* TIESIOGINIS lėktuvų susitikimas tarp New Yorko ir Maskvos prasidėjo liepos 15 d.

Sovietų kariuomenė patogiau įsitaiso...

ANTROJI ŽELIGOVSKIADA (2)

ACTA BALTICO SLAVICA arba ZAJADLO - POLONICA?

Balto-Slavų Akty žygdarbis nesibaigia mūsų neva "kaimiško" įrodinėjimais. Mus sutvarko ir esminiais klausimais:

g) R. Rimantienės didelės ir gražios darbas, pirmą kartą patiekiantis išsamų mūsų protautės vystymosi archeologinį vaizdą nuo mezolito ligi bronzos, įrodant nepertraukiamą tos kultūros eigą ir rišant ją su plačiais kaimyniniais mūsų įtakos Dniepro, Vyslos plotais, susilaukia aštriosios lenkų kritikos. Prieš ją aptariant, tenka betgi paminėti vertingą ir objektyvų rusų mokslininkų (I. Sedov, N. Toporov, N. Trubačev ir daug kitų) darbą nagrinėjant, Būgos pėdomis, mūsų rytų pietų teritorijas, prieinant lygiai tą patį išvadą, ir atiduodant mums besąlyginiai Maskvos Galindų bei Dniepro Rasų plotus. Jų mokslas (kol kas) laikosi mūsų atžvilgiu visai bešališkai. Ne taip ponai lenkai, R. Rimantienės knyga jiems aiškiai ne prie širdies, — kimbama prie to ir prie ano, kur ir kaip tikimama, o josios išvadas tiesiog paneigiami be įrodinėjimų, ir basta! Mat tos išvados prieštarauja Pan Lowmianski (vėl) tezei, jog prabaltų raidoje įvyko lūžis 1200 m. prieš Kr. "kuomet jie atėjo" (iš nežinios — tai visų tų senovės vaikščiotųjų įkyrus paprotys . . .), o ankstesnius Pabaltijo gyventojus jis apkrikštyja "Wenetais" ir bando iš jų išvesti prolenkų, senesnę už mūsų, gentį.

h) R. ir P. Kulikauskų ir A. Tautavičiaus pagrindinis veiklas "Lietuvos Archeologijos bruožai" (Vilnius 1961 m.) susilaukia dėl tos pat priežasties jau nebe recenzijos, o oficialaus atrėmimo atskiru J. Ochmanskio straipsniu, (151 p. T. 3.), kuriame jis neva pradeda atpasakoti mūsų praeities nenutrūkstamo tęstinumo lietuvišką tezę, bet greitai ir mikliai pakeičia bėgius ir nurieda į polemiką bei Pan Lowmianski (ir vėl, ir vėl!) teorijų dėstymą. Pagal jas, Baltai kartu buvo Baltai, bet ir jais nebuvo, gyveno Lietuvoj,

Č. GEDGAUDAS

bet ir joje negyveno, nes tenai aukščiau gyveno Wenetai, kurie buvo slavai, bet faktinai jie slavai nėra buvę, o taip pat ir ne Baltai, (Božbron!) , nes jie tik pasitarnavo slavų sukūrimui kurie kilo, (čia pažodžiui cituoju Pan Lowmianski sakini): "kaip atskira etninė grupė, Baltoslavų slavų šakai susilieję su sen-europiniais gyventojais arba Wenetais" ... Ar ką nors supratot? Aš ne.

Toks miglų pūtimas ir pastangos įnešti chaosą mūsų praeitin būdingos ne vien tam straipsniui. Tai raudonu siūlu eina per visus tris toms jų Akty Visokeriopais būdais stengiamasi sukelti audrą vandens stiklinėje, idant paskui pažvejoti drumstam vandeny.

Mūsų miestų vardai demonstratyviai išdaryti XVIII šimt. kantičkų žargonu, o tik skliausteliuose paduoti tikri pavadinimai: Szawle (Šiauliai), Wilkomierz (Ukmergė), Święciany (Švenčionys), Kowno (Kaunas) ir t.t. 323 p. T. 2. Bet kaž kodėl, kai kurie rašomi lietuviškai: Biržai, Kupiškis, Dar kiti, Wileika, Wilkowszki, Kalwaryja rašomi tik žargonu, nepažįstami autentiškų vardų, — ir visas tas nemokšiškas sujaukimas eina "mokslo" vardu.

Temų pagrindiniais klausimais, nustatydami "liniją" (Antoniewicz, Lowmianski, Dzierzkyraj-Rogalski ir pan.) o "chlopams" belieka pora puslapių tokiom svarbiom temom, kaip apie Vaik-palaiki (Drotvinas; turinio sąrašas atspausdinta vaik-palaikio "idomiu" varjantu) apie lietuvių dialektus (Grinaveckis), arba apie baltų "o" rūšies genitivus singularis (Mažulis).

Iš viso, iš trijų Akty tomų 1007 puslapių "Baltų dalis, nors užvardinama demonstratyviai išstatyta pirmon vieton, tegavo tik 146 puslapių mūsų lietuvių žodžiui, bet ir tas skaičius apgaulingas, nes kaip čia nurodėm, jie nustumti į nereikšmingų figurantų vaidmenį, savo buvimu turėdami tik viešai pateisinti tą pasisavintą

Baltų titulą. Iš tikrųjų gi, už baltus visur kalbami lenkai, tvarkydami mūsų pro-istorę, etnografiją, kalbotyrą, archeologiją, — žodžiu vyksta pilnas šeiminkavimas svetimoj klėty, ir kaip matėme recenzijose, mažiausias bei kukliausias prieštaravimas griežtai sudraudžiamas.

Visi Akty rašomi, aišku, lenkiškai, su vienu kitu rusišku straipsniu. Bet yra rašinių vokiečių anglų ir net prancūzų kalba, — jie buvo parašyti lietuvių. Kadangi mūsų kalba Aktuose neišsileidžiama, — tabu, tai tie autoriai Baltų kalba Baltų Aktuose buvo priversti įsivetimas "civilizuotas", išversti, nes ponai lenkai jos "nesupranta".

Tokie "Acta Baltico-Slavica" tektų tiksliau pavadinti Lenkomanijos Aktais. Kas Baltų nepripažįsta ir niekina, neturi teisės nei to vardo vartoti, nei juo dangstyti.

Akivaizdoje tokio akipačiškio elgesio, įžeidžiančio mūsų tautą, mūsų kalbą, mūsų kultūrą, tenka pasakyti trumpai ir drūtai:

Jeigu ir ligšiol tebesate tokie dvasios vargšai, pasipūtę tik tuščiom ambicijom, kad nemokat ir nesugebat išmokyti net lietuvių kalbos, kurią juk pretenduojate taip "mandriai" nagrinėti, tai pirmiau nusišluostykite nosį ir bent keletą metų pasėdėkit pradžios mokyklos suole!

Jei taip rūpinatės mūsų "neolito" kultūra, tai jūsiškė senovė tiek plačiai pasklido, jog pasiekė net vokiečius: jūsių bicz (botagas) jie perėmė "peitsche" forma, bet tuo mus dar neįtikinsit, jog tai buvo labai aukštas pažangos pasiekimas!

Už tokių mūsų netaktišką išsišokimą čia pat atsiprašome mielų skaitytojų. Lietuvių tauta garsėja savo tyliu mandagumu, ir daugelį šalių apkeliavusiam atrodė, jog tas mandagumas yra vienas iš gražiausių, nes plaukia iš tikros širdies, iš žmoniškumo. Tačiau viskam yra riba. Kuomet įperžengiama, nelieka kitos išeities, kaip sudrausti įžulumą stiproku posakiu. Le droit de legiti-

me defense — tarptautinis, pagrindinis, visų civilizuotų kraštų žmogaus teisių dėsnių yra suprantamas ir gerbiamas. Mesprižadame būti labai mandagūs, bet tik tiems, kurie sugeba tuo pačiu atsilyginti.

Skaudu stebėti, kaip grupė individų tautoj, kuri tiek iškentėjo, elgiasi lyg jie būtų nieko nepamiršę ir nieko neišmokę. Tai buvo jau prikišta prancūzų aristokratams, grįžusiems iš emigracijos Liudviko XVIII laikais. Tai tebetinka ir šiai pilsudskinei "kresowcų" gaujai. Mes, dievaži, nenorime čia paliesti lenkų visuomenės, kuri, tikimės, tuos avantiūristus sudraus.

Užsilikęs mokslo įstaigos šešėly lenkų ekstremistų būrelis, bevaras Jasnievmožny ponų politiką ir surengęs tą neišsivaizduojamą moksline "Želigowskiadą", savo irredentistine veikla juk stato ne visai patogion padėtin ir patį C.K.P.P.K., nes vietoj darnaus ir taikaus sugyvenimo su kaimynais, toliau žygiuoja pan-germanistų agresijos pėdomis.

(Bus daugiau)

Dainininkų konkursas

Tradiciinis Dirvos jaunųjų dainininkų konkursas šiais metais įvyks rugsėjo 28 d., Clevelande.

Dainininkai, norintieji šiame konkurse dalyvauti, kviečiami nesivėluoti ir iki rugsėjo 1 d. užsiregistruoti, pranešant balso rūšį, kur mokosi dainavimo, tikslų adresą ir pridėti vieną fotografiją, ne mažesnę kaip atvirutės didumo, tinkančią laikraščiui.

Dainininkai turės padainuoti po tris savo pačių pasirinktas dainas. Viena iš jų turi būti lietuvių kompozitorių kūrinys, kitos dvi gali būti ir svetimačių kūrinių. Dvi iš trijų dainų turi būti dainuojamos lietuviškai, o trečioji gali būti dainuojama ir originaline kalba. Visiems konkurso dalyviams bus parūpintas akomponiatorius, bet leidžiama turėti ir savo akomponiatorių.

Konkurse gali dalyvauti lietuvių kilmės moterys ir vyrai, ne vyresni kaip 28 metų amžiaus.

Konkurso laimėtoja m s skiriamos 3 premijos. Pirmoji — \$300.00, antroji — \$200.00 ir trečioji \$150.00.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

IŠ KITOS PUSĖS

Palikdamas užtarnautus šokių šventės pagyrimus oficialiai kviečiams (ir — tikiu — pavaišintiems) kolegoms, noriu iš kitos pusės sustoti prie vienos mane ir daugelį kitų tautiečių sudominusios rengimo detalės. Birželio 22 d. Drauge pasirodė žinia, kad šventėje apsilankys, V. Adamkaus pastangomis, Nixono duktė Julija su savo sužiedotiniu buv. prezidento Eisenhowerio anūku. Sekančiame Nr. buvo įdėtas apmokėtas skelbimas, kad rengimo komitetas nėra įgaliavęs V. Adamkaus nei kitų asmenų ką nors kviesti, iš ko galima pasidaryti išvadą, kad tos šventės "politinis pelnas" turės nueiti Samuel H. Shapiro naudai, kuris kandidatuoja į Illinois valstybės gubernatorių ir tas pareigas eina pasitraukus Otto Kerner.

Tik vėliau Chicago Tribune pirmam puslapyje paskelbė, kad Julija su sužiedotiniu ir jos sesuo Patricija dalyvaus lietuvių šokių festivalyje, tai buvo pačios šventės išvakarėse paskelbta ir Chicago lietuvių dienraščiuose.

Kiek patyrinėjęs šių keistokų pranešimų užkulius, paaiškėjo štai kas. Ieškant įžymių amerikiečių svečių iš pavardžių buvo tikėtasi gauti viceprezidentą H. H. Humphrey, bet paaiškėjus, kad tai neįmanoma. Buvo galvota apie kitus, įskaitant ir Richardą Nixoną. V. Adamkus, kuris yra respublikonų partijos kandidatas į Sanitarinio Districto patikėtinis, ir jo rinkiminio komiteto vedėjas Gedvila tuo reikalu padarė nemažai pastangų. Pačiam Nixonui negalint atvykti, respublikonų partijos centro patikėtinis tautybių reikalams Burgess, kuris yra lietuvių kilmės, pasiūlė pasiųsti Nixonaitę su Eisenhoweriu, atrodo, samprotaudamas, kad šokių šventė yra jaunimo šventė, bet visai nežinodamas kokios intrigos vyksta "seniui" tarpe, kad ta proga kiek pasireklamavus.

Tuo reikalu aiškinantis Adamkaus bičiulių tarpe buvo tikima, kad pats komitetas su jo pirmininku dr. Leonu Kriaučeliūnu tam pritaria, nes šalia reklamos respublikonams neblogai pagarsinamas ir Lietuvos vardas. Tačiau komitete, atrodo, būta kai kurių kitų įsipareigojimų, o gal tik paprasto noro prisiimti visus kreditus tik sau. Rezultate, man atrodo, tas Nixonaičių plius Eisenhowerio vizitas nebuvo taip gerai propagandiniai mūsų naudai išnaudotas, kaip galėjo būti, nes tie jaunieji žymiai daugiau sudomino amerikiečių spaudos žmonės ir skaitytojus, negu eiliniai, senesni jau gerokai apsibodę abiejų partijų politikieriai.

(vm)

Los Angeles

• Vladui Gyliai gausūs jo bičiuliai paruošė malonią staigmeną, birželio 28 d. Tautiniuose namuose surengus jam netikėtą varduvių puotą.

Varduvininką žodžiu sveikino Br. Morkis, Long Beach Lietuvių Klubo pirm. Vladas Gylys dėkojo už tokį netikėtą jam dėmesį.

Vladas Gylys vertas pagarbos dėl jo nepaliaujamo darbo talkinant įvairiausių kultūrinių parengimų programoms.

(d.m.)

NAUJOS, IDOMIOS KNYGOS!!! UŽSISAKYKITE PER DIRVĄ!!!

A. Merkeliš — SMETONA — Monografija	\$12.00
V. Šliogeris — A. SMETONA — ŽMOGUS IR VALSTYBININKAS	\$2.00
O. J. C. Norem — TIMELESS LITHUANIA	\$4.00
B. Armonienė — PALIK AŠARAS MASKVOJE	\$3.00
L. Mitkiewicz — WSPOMNIENIA KOWIENSKIE	\$7.50
(Buv. Lenkijos karo attachė prisiminimai iš Kauno 1938-39 m.)	
V. Volertas — SĄMOKSLAS — premijuotas romanas	\$3.50
A. Baronas — PAVASARIO LIETUS — romanas	\$2.50
St. Yla — MODERNI MERGAITE	\$4.00
Vytė Nemunėlis — MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS	\$3.00
J. Juodis — TAUTOS KELIUS — paveikslų albumas	\$7.00
Gr. Šimukonienė — SU DAINA — Lietuviškų dainų rinkinys	\$2.00
J. Budrys — KONTRŽVALGYBA LIETUVOJ	\$2.50
Pr. Alšėnas — MARTYNAS JANKUS	\$4.00
R. Skipitis — NEPRIKLAUSOMA LIETUVA	\$7.00
Dagys — SKULPTŪRŲ IR PAVEIKSLŲ REPRODUKCIJOS (angliškų įvadu ir parašais)	\$6.00
A. Vaičiulaitis — GLUOSNIŲ DAINA — PADAVIMAI	\$2.50
J. Mekas — PAVIENIAI ŽODŽIAI — POEZIJA	\$4.00
A. SKĖMOS RAŠTAI I tomas	\$6.00
Dambriūnas, Klimas, Schmalstieg — INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN	\$7.00
P. Tarulis — VILNIAUS RŪBAS — minkštais viršeliais	\$3.00
kietais viršeliais	\$3.75
J. Gliuda — THE SONATA OF ICARUS (Ikaro Sonata — angliškai)	\$5.00
J. Švaistas — DANGUS DEBESYSE	
kietais viršeliais	\$3.75

Mykolas Vaitkus — NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULĖJ (Prisiminimai — 1918-1940)	\$3.75
LITERATŪROS METRAŠTIS — Trečioji Pradalė ar Ketvirtoji Pradalė	
kietais viršeliais	\$3.75
minkštais viršeliais	\$3.00
J. J. Daužvardis — POPULAR LITHUANIAN RECIPES	\$2.00

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

PARAMA

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00, Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00, Dirva išeina
tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus
liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

DIDZIOS PASTANGOS -

GRAŽŪS VAISAI

Lietuvių tautinių šokių šventė liepos 7 d. Chicagoje praėjo darniai ir iškilingai, kaip gražus žiedas Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 50 m. minėjime. Šventės dalyviai -- šokėjai ir jų vadovai parodė nepaprastą pastangą ir susipratimą bendrajam reikalui, o išeivijos lietuvių sostinės visuomenė savo entuziasmingu ir itin gausiu dalyvavimu pareiškė jų darbui pritarimą ir paramą.

ŽUVUSIŲJŲ PAGERBIMAS

Liepos 5 d. vakare šokių šventės dalyviai ir visuomenė susikaulė padedant vainikus prie žuvusiųjų už Lietuvos laisvę paminklo, Jaunimo Centro sodelyje.

Vėliau Jaunimo Centro Namuose įvyko nuotaikingas aktorių Aldonos Eretaitės ir Leono Barausko lietuvių poezijos recitalis. Pilnutėlė salė publikos šiltais sekė aktorių žodžius ir mūsų poetų interpretaciją. Recitalį svarių žodžių atidarė V. Kleiza, o jo programą pasigėrėtinai pravedė Elena Bradūnaitė. Recitalio malonus priedas -- Urugvajaus lietuvių šokėjų gracingas pasirodymas.

ŠOKIŲ PATAISOS, ŠVENTĖS BALIUS

Liepos 6 d. šventės programose nutylėta... Bet nuo pat ankstyvo ryto iki gero popiečio pasiskirė grupėmis ir jų junginiais, o pagaliau, ir visi šokėjų armijai dalyvaujant, vyko generalinė repeticija. Kas matė repeticijos pabaigoje pavargusių šokėjų veidus ir girdėjo paskutinius vadovų pagaidavimus bei paskatinimus, tas dar daugiau rytojaus dieną džiaugėsi mūsų jaunimo energija ir atsidavimu pasiūlytam uždaviniui.

Vakarop -- šokių šventės garbei balius, sutraukęs apie pustrėčio tūks-

tančio dalyvių į Arlington Park Race Track sales! Tvarkingai ir gražioje tarpusavio susipažinimo, bendravimo nuotaikoje praėjo visas laikas. Baliaus muziką vedė -- Algis Modestas, baliaus šeimininkas -- J. Jasaitis.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Liepos 7 d. ryte katalikų ir ev. liuteronų maldos namuose specialios pamaldos ir pamokslai.

Po pietų International Amphitheatre -- didžioji šokių šventė. Prieš šventę pradedant teatro kasų langeliai užsidarė, nes visi bilietai buvo išparduoti! Šventės žiūrovai neištekė sėdimųjų vietų. Gi estradoje ir josios artumoje talpinosi apie pusantro tūkstančio šokėjų!

Šventės programą atliko vyresnieji šokėjai, sušokdami 14 šokių ir jau nesnieji (pr. mokyklų moksleiviai) -- 4 šokius. Šokių įvairumas, interpretacija ir masiniai judesiai bei aprangos spalvingumas, tarytum užburė žiūrovus. Publikos plojimais lydėjo beveik kiekvieną šokio pabaigą, kviesdami ją kartoti.

Šokiams grojo specialus šokių šventės simfoninis orkestras, diriguojamas Jono Zdaniaus. Beje, šio orkestro administratorium buvo iš lietuvių operų spektaklių Chicagoje publikai pažįstamas E. Vandas. Ir dar viena naujovė šioje

šventėje. Eilę šokių lydėjo daina. Tai J. Zdaniaus pastangų vaisius, parinkti dainas, paruošti jų partitūras, sutelkti chorvedžius. Dainavo: III taut. šokių šventės moterų choras, Marijos aukšt. mokyklos mergaičių choras ir solistas Algirdas Brazis. Chorus paruošė: sesuo M. Bernarda, S.C., Alfonsas Gečas ir Alyudas Vasaitis. Šokius atliko JAV, Kanados ir Urugvajaus lietuvių šokėjai. Šventės programos pranešėja -- dra-

mos aktorė -- Aldona Eretaitė.

ŠVENTĖS EIGA...

B. Budriūno Ei Jaunieji! maršo garsams aidinti ir žiūrovų valia viamams lydimi, šokėjai grupėmis išvygo salėn ir išsirikiavo šokiui. Paradą vedė ir grupes pristatė Jadvyga Matulaitienė. Įnešus vėliavas ir sugiedojus JAV himną (Algirdas Brazis), šventę angliškai ir lietuviškai žodžiu atidarė šventei rengti komiteto pirmininkas Dr. Leonas Kriaučiūnas. Iš klausomai trumpi sveikinimai: S. H. Shapiro Illinois gubernatoriaus, J. Kajecko, Lietuvos atstovo JAV ir kt. Perskaitomos kelių senatorių ir gubernatorių sveikinimo telegramos, įteikiama šventės pirmininkui JAV vėliava, tą rytą kabojuosi ant Kapitolio rūmų Washingtonė... Pirminko pakviesta Aldona Eretaitė perima tolesnę programą vesti. Trumpais sakiniiais abiem kalbom aptardama kiekvieną šoki, kviečia šokėjus į darbą. Šieji ritmingai ir darniai atlieka savo dalį. Publika katutėmis reiškia savo susižavėjimą šokiais ir jų atlikimu.

Šokių šventę, džiaugsmo perpildyta širdimi, kaip jis pats sakėsi, uždarė Juozas Kapočius, L.B. tarybos pirmininkas, dėkodamas visiems šokėjams, mokytojams ir vadovams, šventei rengti komitetui ir jojo talkininkams, ir visiems prisidėjusiems prie šventės sekmės, o tūkstantinei publikai už dėmesį ir paramą jaunimo pastangoms ir pasiūlymams. Didingai skamba lietuvių tautos himnas.

Bronius Jonušas, minėdamas savo 60 m. sukaktį ir norėdamas įsijungti į šios šventės darbininkų eiles, sukūrė maršą, kurio garsais pats autorius, diriguodamas simfoninį orkestrą, išvedė iš salės šokėjų darnias gretas. Iki pasimatymo IV-jelietuvių tautinio šokio šventėje!

M. Valiukėnas

tė parapinių mokyklų ir bažnyčių. Tada susidarytų pilnas vaizdas kiek mūsų tėvai, gyvendami daug sunkesnėse sąlygose, suaukojo savo tautos reikalams.

Aš atsimenu, dar 1915 m. būdamas mokytojų seminarijoje 1919 m. -- Vilniaus lietuvių gimnazijoje, gyvenau bendrabutyje, užlaikotam Amerikos lietuvių suaukotomis lėšomis. Šimtai ir šimtai moksleivių baigė mokslo tik dėka jų geraširdiskam duosnumui.

Vieną kartą kukli ir maloni Amerikos lietuvių atvyko aplankyti mūsų bendrabučio. Pamačiusi mokinių labai menkus drabužius, suapijyšusiomis rankovėmis, nustebo ir susirūpino. Surašius mokinių pavardes, vėliau atsiuntė jiems geros vilnonės medžiagos kostiumams. Tik gaila, kad tas medžiagas vėliau bendrabučio vedėjas pardavė žydams ir gerai uždirbo...

Grįžtant prie senų Amerikos lietuvių gyvenimo ir reikiant pagarbos už jų atliktus darbus ir mižiniškas aukas, reikia pastebėti, kad ir mūsų nepriklausomybei

ŽYGLIAI Į TAUTINĖS SROVĖS

STIPRYBĖ

K. S. KARPIUS

OLIS -- ALT ATSTOVAS

Po Antano Olio pravesių žygių Washingtonė ir San Francisco mieste, tikintis, kad po prezidento A. Smetonos mirties kitos mūsų srovės kiek surimtės, tautininkai pradėjo tartis apie sugrįžimą į Amerikos Lietuvių Tarybą.

Ta linkme einant, 1948 metais pradėta pasitarimai likviduoti Lietuvai Vaduoti Sąjungą ir Amerikos Lietuvių Misiją. Antanas Olis nuskirtas, kaip chicagietis, tautinės srovės atstovu.

1949 m. pavasarį rengta tautinės srovės seimas New Yorke srovės sujungimui, įsteigimui stiprios politinės organizacijos.

Dirvos nr. bal. 22 d., 1949 m. apie tai Vytautas Abraitis, nuo 1940 metų vadovavęs Rytų Tautininkų Centrai, toliau Amerikos Lietuvių Tautininkų Centrai (vėliau buvęs naujos A. L. T. Sąjungos pirmininku), šitaip sako:

"Lietuvių Tautinė srovė Amerikoje yra sena, bet pilnesnis ir aiškesnis jos pasireiškimas prasidėjo tik nuo 1941 metų, nuo tada kai įsisteigė Lietuvai Vaduoti Sąjunga, Tautininkų Centras ir Amerikos Lietuvių Misija. Šios trys organizacijos turėjo bendrus tikslus... Kol tautinė srovė dirbo atskirai Lietuvos laisvinimo darbą, mano supratimu, ir Lietuvai Vaduoti Sąjunga ir Am. Liet. Misija pateisino savo buvimą. Dabar tautinei srovei įstojus lygiateisiu nariu į Amerikos Lietuvių Tarybą, tų dviejų organizacijų atskira veikla pasidarė nereikalinga. Tuo pačiu atsirado reikalingas sujungti visas tautinės srovės jėgas į vieną organizaciją."

Kalbant apie "visas", V. Abraitis įskaitė ir savo vadovaujamą ALT Centrą, jau įsigyvenusią tautininkų politinę organizaciją, įsąjūdamas, kad tas tik pasitarus tautinės srovės pakėlimui ir sustiprinimui -- ir taip įvyko.

Kitokių atvejų, kitu galvėjimu, būtų kilęs klausimas: tautinė organizacija jau yra, kam keitinėti vardus ir vadus. Pasitarimuose, Oliui pasiūlius naują organizacijai pavadinimą Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, visi sutikom, ir

Antanas Olis su savo žmona Verna, Ponia Olienė ir toliau tęsia savo velionio vyro palikimą lietuvių srityje, paremdama tautinės srovės reikalus.

atėjęs pirmininko rinkimui -- Olis liko pirmininku.

Tuo pačiu ir Dirva, kurią anksčiau Tautininkų Centro valdyba buvo pasirinkusi savo organu, pasiliko naujai sujungtos tautinės organizacijos oficiozu ir ji toms pareigoms tarnauja ir toliau.

OLIS SU NAUJAKURIAIS IS TREMTIES

Kai daugelis mūsų, taip ir Antanas Olis iš pat pradžių sutapo su naujai atvykstančiais tautiniais veikėjais iš tremties, ir dirbo su jais iki savo paskutinių gyvenimo valandų.

1949 metų pavasarį šaukta tautinės srovės seimas, vieta: New Yorkas. Olis gyvendamas Chicagoje, darbavosi sudarymui to New Yorke seimo kuo nepaprastu, ir apvainikavo tautinės srovės susijungimo seimą didele Lietuvių Meno Paroda.

Kaip tos parodos pasiekta, tame pačiame Dirvos nr. rašoma:

Nepriklausomybės paskelbimo 50-tais metais tikėtų prisiminti ir nuosirdžiai pagerbti mūsų senuosius Amerikos lietuvių. Toks paminėjimas būtų didelė pagoda senatvėje užmirštiems mūsų garbingiems ir tiek daug mums aukojusiems.

Mantas Aukštuolis

LIETUVOS PAJORI TURĖSIME

Tai įdomus, kaip ir pats pajūrys, laikraštis ne tik turėjusiems (kaip ir aš) laimę gyventi tame puikiam pajūryje, bet manau ir visiems kitiems: L. P. savo straipsniais ir nuotraukomis primena mums mūsų pagilintą ir praplėstą krantinėmis ir moderniais Lietūkių ir kitais sandėliais Klaipėdos uostą.

Jau praėjo šių metų du ketvirčiai, taigi, turėjome gauti P. L. du numerius, bet taip neįvyko: redaktorių pasikeitimas tą darbą sutrūgė. Bet nenusiminkime, L. P. greitu laiku pamatysime. Naujasis redaktorius M. Bundelis painfor-

"Jau anksčiau buvo pranešta, kad tautinės srovės metu įvyks ir lietuvių dailės paroda. Darant tą nutarimą, turėta mintyje didžiulė paroda, kuri Vokietijoje mūsų dailininkų jau prieš metus paruošta specialiai Amerikai. Iki šiol nebuvo kas pasirūpinti tą parodą Amerikoje priimti. Tautinės srovės seimo rengėjai, ypač Antanas Olis, jau kurį laiką tuo reikalu rūpinosi ir darė žygius, kad ta paroda galėtų pasiekti Ameriką ir čia atlikti didelį uždavinį lietuvių Lietuvos naudai... Olis įnešė didelės pinigines garantijas padengiančias parodos išsiuntimo kaštus."

Sutarus parodą priimti ir globoti, kilo rūpesčiai dėl jos atgabenimo seimo laiku. Seimo rengimo laikas prisijėjo nukelti iš balandžio į gegužės mėnesį.

Seimas įvyko gegužės 21-22 dd., New Yorker viešbutyje.

Paroda nuspręsta esant perdideliu dalyku būti tik vietiniu parengimu New Yorke. Sutarta padaryti ją visuotina ir kilnoti po didesnes kolonijas.

Parodos atidarymui Olio sumanymu buvo atkviestas iš Romos Lietuvos Diplomatijos Šešas Stasys Lozoraitis ir New Yorke kardinalas Spellman.

Kai 1956 metais p. Lozoraitis vėl lankėsi Amerikoje, Antanas Olis surengė jam priėmimą pas Illinois gubernatorių Stratton.

(Nukelta į 4 psl.)

mavo, kad L. P. paruoštas spaustuvei, kurį ji netrukus išleis į platųjį pasaulį, kur tik yra lietuvių kolonijos.

Kviečiu visus, mylinčius jūrą tautiečius, mūsų Jūrų šaulius ir skautus, tą laikraštį, tokios rūšies vienintelį, skaityti ir platinti, tuo labiau, kad tas visas malonumas kaštuoja metams tik 2 dol.

Gerbiu p. M. Bundeliui linkiu sveikatos ir ištermės laikraštį redaguojant ir kviečiu visus prisidėti prie to darbo straipsniais ir aukomis.

R. Liormanas

Mums rašo

PAGERBKIM SENUOSIUS AMERIKOS LIETUVIUS

Skaitydamas K. S. Karpius kruopščiai ir nuodugniai paruoštą, chronologinę senųjų Amerikos lietuvių surinktų aukų ir atliktų darbų apibraižą, negali atsisistebėti, kiek ten yra įdėta pasiūlymų ir darbo. Net

laikraščių iškarpos, posėdžiai, pasisakymai ir surinktos sumos tiksliai pažymėtos. Tai vaizdi ir dokumentais paremta mūsų senųjų ateivių širdingos meilės ir pasiaukojimo savo valstybei ir tautai istorija. Nežiūrint nuolatinio nedarnumo, tikros lietuvių tautos išminties vyrai įėjo savo tikroju keliu: siekdami mūsų tautai laisvės ir nepriklausomybės.

Leidžiant apie senųjų Amerikos lietuvių gyvenimą ir jų pasiūlymą padėti saviesiems knyga, tikslinga pridėti, kiek jie pasta-

"DIALOGAS SU KRAŠTU" (41)

BRONYS RAILA

PRIEŠTARAVIMŲ DRAMA

Nežiūrint mokslų pažangos, kultūrinių vertybių gausėjimo, žmonijos medžiaginės ir socialinės sąrangos gerėjimo, beveik fantastiškų pastarojo laikmečio naujų technologinių laimėjimų, tūlas dažnai tebetvirtiname, kad mūsų pasaulis vis dar tebėra "chaosas", palaipsniui virstantis "absurdu", ir ne vienas suabejojame pačiu žmogumi: ar jis gerėja, ar kaskart eina blogyn?

Girdėti tūkstančiai pasisakymų ir atsakymų, tik vis nieko tikro ir galutinio. Vienas protas, girdi, čia nesuras teisingu sprendimų. Reikia daugiau jausmo, išjautimo, išgyvenimo, reikia sielos. Šiame egzistencializmo laikmetyje, kaip meninio išsiskaidymo išraiška, seni negriški "blues" virsta madinga "sielų muzika", — tamsios pasąmonės ritmai, juodosios rasės niūraus likimo skausmų ir kurčių vilčių išraudojimai, kai kada daugiau išrėkimai. O ir kai kurie baltieji atsiliepia jiems savo dėmesiu ir aidu.

Prisimindamas eilėkalo jaunystę, štai išverčiau posmą iš vienos tokios naujosios Amerikos negrų giesmės, kaip ir tūkstančiai kitų, pasakojančios apie gyvenimo chaosą ir absurdiškumą. "O, klausykites blues, — ar jų pasaką girdit? ... / O, ji sako man nuolat gyvenimas — tušti namai, / Senesni, nei seniausios palūžusios širdys, / Naujesni, nei naujausi pradingę sapnai" ...

Neneigiant poetinės tokių pesimistinių išgyvenimų vertės (seniai žinomų ir baltajai rasei), labai aišku, kad reikės dar ne vieno šimtmečio, kol "tušti namai" galės prisipildyti darnesnėmis emocijom ir su filosofo resignacija bus suprasta, kad žmonių gyvenimas yra nuolatinė drama. Jis gali būt ne toks visai bešaknis ir "tuščias".

KIAURAS STOGAS VIRŠUM GALVOS

Šitoks dalykų stovis geriau suprantamas kitos rasės ir kultūros žmogui, kuris išaugo ir galėjo naudotis labai senos, brandžiausios civilizacijos patyrimais ir atradimais. Pavyzdžiui, senosios Graikijos jau prieš 2-3000 metų ...

Toks yra mano anąkart minėtas Leon Surmelian, kuriam aišku, kad gero meno veikalo charakteristika visuomet glaudžiai siejasi su žmogaus ir jo bendruomenės tūriu, kurį tas veiklas atšviečia. Jam aišku, kad kiekvienas žmogus, kiekviena bendruomenė, kaip ir visa tauta yra galutinė suma praeityje vienas kitą sekusio ciklo pasikeitimų, įvykusių deka nepastovių pusiausvyrų, lėmusių pažangą, augimą ir sunykimą. Vidinė daiktų ir dalykų prigimtis mus visus įtraukia į nuolatinių permainų ir nesibaigiančių varžybų sukūrį. Esą, nenuostabu, kad senį Heraklitą, kuris pirmasis prakalbėjo apie žmogaus ir gyvenimo nuolat tekančią keitimąsi, graikai vadino "verkiančiu filosofu", kuriam iš akių bėgo stambūs rasos lašai.

"Žmogus", rašo ta proga Surmelian savo veikale, "ieško ramybės, pastovumo, saugumo, nuolatinės harmonijos pats su savimi ir savo santykiuose su kitais, bet jis yra nusmerktas pasikeitimams ir netikrumui. Jeigu taip nebūtų ir mums būtų lemta vis pasilikti pastoviose padėtyse, tai rašytojai beveik neturėtų apie ką berašyti. O dabar jie rašo nuotykius apie permainas, apie pusiausvyrą ir nepusiausvyrą, apie įtampas ir atoslūgius, apie prieštaravimus žmonėse ir jų socialinėje aplinkoje. Kadangi žmogui nėra jokio saugumo, nes jis nuolat yra "tampantis" (vadinasi, ir kintantis), tai beveik kiekviena jo istorija yra saugumo ieškojimas, veržimasis į kokį nors tikrumą. Žmonės trokšta tvirtų tarpusavio santykių, nuolatinumo, namų, stogo viršum galvos, šaknų kur nors. Mes norime stovėti stiprūs prieš pasaulio vėjus, atlaikyti audrų siautėjimą, kiek tik galima ilgiau spirti prieš neatitaisomas permainas, neištirti it ryto rasą".

Deja, gyvenimo namų stogai dažniausiai būna kiauri, ir alkani kirminai vis puola graužti mūsų šaknis.

Ir kaip literatūros kritikas, Surmelian čia prideda jam reikalingą profesinį patarimą rašytojams. "Viena kita priešiškių jėgų susikirtimu pasiekiami labiau dramatiški efektai tuomet, kai skaitytojo simpatijos beveik lygiai pusiau pasidalina tarp antagonistų, ir jie gana lygiai

atitinka vienas kitą. Skaitytojas nėra per daug tikras, už katruos jis turėtų guldyti galvą, ir abi šalys gali siektis jo simpatijų" ...

ŠAUDYKLĖS ŠIAPUS IR IŠ ANAPUS

Gal ir blogai darau, šiais žodžiais staiga lyg nusinuogindamas ir iš karto atidengdamas savo metodą: "dialogo su kraštu" plotmėje pabrėžti ne tik tai, kas pirmiausia mums svarbu ir kokia yra mūsų "esminė tiesa", bet ir kokios būtų čia lygiai nepamirštinios kitos "tiesos" ir aplinkybės, ir kaip jas suderinti, išlyginti, pergyventi ar, jei reikėtų, ir prasmingai paastrinti.

Dvasinis audinys, kurį per kelis pastaruosius metus kūrėme, į visas puses šaudydami šėivų šaudyklėmis, man ne per labiausiai patikdavo ir atrodė bergždžias jokių simetrijų nebuvimu. Žinoma, tai buvo laisvų lietuvių darbas, kurie audžia kaip nori. Sovietinėje Lietuvoje, kur lietuvių tautai ir visiems "heretikams" užčiauptos burnos, teisę austi teturėjo tik siaura privilegijuota grupė — enkavedistai ir kompartijos janičarai, kurie šaudė ne staklių šaudyklėmis, bet tiesiai iš okupanto šautuvų, idant nudobti visus, kurie buvo ar dar galėtų būti "tarybinės laisvės ir gerovės" priešais.

Nelyginant, vis buvo taip, tartum rašytume baisiai tendencinį, nuogai tezinį meno veikalą, kuris, kaip žinoma, daugumai būna įkyrus, neįdomus ir dažniausiai visai bevertis. Tai veikalas tik su dviejų rūšių herojais: kilniaisiais ir niekšais, geras ir blogais, juodais ir baltais, be atšėlių per vidurį, su iš anksto surasta ir žinoma išvada, kad tiesa ir gėris arba jau laimėjo, arba "anksčiau ar vėliau" neabejotinai laimės. Taip mes tik pagal savo mėgiamą spalvą vaizduojam ir iš anksto išsprendžiam konfliktą finalą.

Iš tikrųjų, tai joks bešališko teisėjo sprendimas ir gana skystas paties konflikto vaizdavimas. Kad gerasis ir jo tiesa nugali blogąjį ir jo melą, — nėra kažkoks didelis kūrybinis išradinumas ir, be to, ne būtinai visuomet teisingas. Tikrasis konkretaus gyvenimo ir tuo pačiu dramatinis konfliktas, tikrai tragiškas konfliktas yra ne teisingojo prieš neteisingąjį, bet dviejų ar kelių teisingųjų ir jų nevienodų tiesų susidūrimas.

MES IR KONFLIKTAS

Stovėdami tvirtai ant savo "saugumo bazės" ir likdames tuo, kuo esame, man rodos, mes vis dėlto galėtume laikas nuo laiko drįsti dažniau pažvelgti į pasaulį ne tik pro vieną savo teisybės langą. Daugiau apžiūrėti ir savo draugus ir priešus, svetimus ir save, ir vis klausti: kas čia daros, kaip dar galės būti ir ar pasibaigs kada tos mūsų bėdos? ...

Tada mes gal prieitume išvadą, kuri buvo žinoma jau senovės graikams: — ne, mūsų bėdos dar nepasibaigs. Gal ir niekuomet jos nesibaigs, nes mūsų "likimas" ir gyvenimas buvo ir dar liks nuolatinio keitimosi, konfliktų ir prieštaravimų drama. Atsižvelgiant į jau įvykusias skaudžias permainas, tokia yra ir bus ypač mūsų išeivijos drama, santykiaujant su broliais ir priešininkais senojoje tėvynėje, svajojant apie naujas permainas, retkarčiais ryžtantis prisidėti prie kokio šventos veiklos principo įgyvendinimo, pajudinant daugiau negu pliką pirštą. Tai bus nuolatinių konfliktų drama, "vidinėje dalykų prigimtyje" glūdinčių prieštaravimų tragika.

Ar mums slėptis nuo tų prieštaravimų, ar jų baimintis? Tai priklauso nuo įvairių filosofijų ir, pagaliau, temperamento. Amerikiečių poetas Walt Whitman, jau prieš šimtą metų apkaltintas, kad jo kūryboje ir pažiūrose esą per daug prieštaravimų, energingai atsėvė: — Taip, aš prieštarauju sau pačiam! Nes aš esu platus ...

Ir tuo jis norėjo pasakyti, kad gyvenimas, jeigu platus, visuomet yra kupinas vidinių ir išorinių prieštaravimų, ir tikras žmogus neturi nuo jų bėgti, bet juos suimti, pergyventi, juos žinoti, papildyti ir — likti savimi.

Žygiai į tautinės...

(Atkelta iš 3 psl.)

Ponas Lozoraitis, rašydamas Margutyje, sąryšyje su Antano Olio mirtimi, pabrėžė, kad ta paroda New Yorke buvo surengta Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos su Antanu Olio priešakyje.

KITI SĄSKRYDŽIAI WASHINGTONE

Kaip tautinės srovės seimas New Yorke 1949 metais, taip ir kiti du sąskrydžiai Washington — 1953 metais ir 1956 metais — buvo Antano Olio bendra talka su naujakuriais tautininkais veikėjais. A. L. T. Sąjungai pirmininkavo kiti, bet Olio naujiems sumanymams tas nesudarė skirtumo: jis vis sugalvodavo naujus žygius vieną po kito įvairesnius, vis svarbiose vietose bei tinkamais laikais — lietuvių tautos naudai, tautinės srovės garbei.

1953 metų birželio 20-21 dd., su naujais ateiviais surengė Washington 700 metų Lietuvos valstybės įkūrimo ir Karaliaus Mindaugo vainikavimo sukakties mi-

nėjimą. Ta proga, dalyvaudant daugybei amerikiečių valstybininkų, buvo pavaizduota Lietuvos istorija ir pademonstruota lietuvių menas ir muzika. Antanas Olis buvo iškilmingo banketo programos vedėju.

1956 m. birželio 16-17 dd. A. L. T. Sąjungos rengtame sąskrydyje, Olio parama ir talka, Washington dalyvavo clevelandiškiis Čiurlionio Ansamblio koncertinėje programoje, kurioje simfoninis orkestras grojo lietuvių kompozitorių kūrinius, ir buvo surengta Lietuvių Liaudies Meno paroda. Šv. Mato katedroje buvo iškilmingos pamaldos už kėičiančią Lietuvą, katedroje giedojo Čiurlionio Ansamblis. Jaunimui buvo surengta bendravimo programa. Dalyvavo šimtai amerikiečių pareigūnų.

1958 m. gegužės 31 d. New Yorke rengta didelis Amerikos Lietuvių Tautinis Kongresas, kuriame svarbią rolę būtų vaidinęs ir Antanas Olis — jis dėl ligos kongrese nedalyvavo — ir vos sugrįžęs iš New Yorke, birželio 3 d. patyrė, kad Antanas Olis mirė.

Daug planavimų ir darbų Antanas Olis atliko su dideliu tautinės srovės stiprybe Juozu J. Bačiūnu Tabor Farmoje ir Chicagoje. Po 1949 metų gegužės 21-22 d. Tautinės srovės seimo New Yorke, kur kartu buvo suruošta ir iš tremties atvežta Lietuvos menininkų paroda, Olis ALT S-gos vardu įteikė Bačiūnams atminčiai paveikslą.

Naujai išrinktoji LB East Chicagos apylinkės valdyba. Iš kairės: pirm. Kazys Valeika, sekr. Birutė Vilutienė ir išd. Juozas Liubinas. Iz. Valančiaus nuotrauka

LIETUVIŲ FONDO NARIAI

Š. m. birželio mėn. į Lietuvių Fondo narių eiles įstojo:

\$221.00 — šaulio majoro Jono Šimkaus Atm. In.; po \$200.00: Domas ir Ona Vaičiai, a. a. kun. dr. Juozo Vailokaičio Atm. In., a. a. kun. Vytauto Demikio Atm. In., a. a. Norberto Adomkaičio Atm. In.; \$180.00 — a. a. Rolando Kauno Atm. In. Po \$100.00: a. a. Jono Vailokaičio Atm. In., X (pavardės prašė neskelbti), Leopoldas Murelis, Vytautas ir Elena Vidugiriai, a. a. prof. Juozo Tonkūno Atm. In., a. a. muziko Antano Virbicko Atm. In., Peter Shunt, Titas Dūda, Kazys ir Valerija Valeikai, Motiejus ir Ona Mockapetria, a. a. Onos Jucienės Atm. In., F. Mykolas ir Kotryna Graudžiai, Jurgis Mikalonis, a. a. Juozo ir Uršulės Kubilių Atm. Inašas.

Tuo pačiu laiku įnašus padidino:

Rimvydas ir Živilė Tamošunai iki \$200.00, Čikagos

Aukš. Lit. Mokykla iki \$308.94, a. a. Igno Bražionio Atm. In. iki \$300.00, Vacius Prižgintas ir šeima iki \$310.00, LB New Yorko 1-ji Apylinkė iki \$125.00, a. a. prof. Stepono Kolupailos Atm. In. iki \$175.00, a. a. Mortos Bratėnienės Atm. In. iki \$635.00, Antanas Zaura iki \$300.00, veter. gyd. Anicetas Grigaliūnas iki \$1,000.00, Juozas ir Antanina Liutkonai iki \$200.00, Pranas Kupinskas iki \$800.00, a. o. Izidoriaus Miliaus Atm. In. iki \$200.00, Liudas ir Kazė Biknevičiai iki \$400.00, a. a. vysk. Kazimiero Paltaroko Atm. In. iki \$370.00 ir Nežinomo Lietuvos Kario Inašas iki \$931.80. (Sk.)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

PARYŽIUS

• Prof. Jurgis Baltrušaitis, Lietuvos atstovas Paryžiuje, dar prieš Prancūzijos rinkimus, parašė laišką Prancūzijos prezidentui de Gaulle, kuriame pareiškė: "jungiu ir lietuvišką balsą prie visų tų, kurie šiose nepaprastose aplinkybėse karštai telkiasi apie Jus". Prof. Baltrušaitis pažymėjo, kad, remdamies patyrimu, lietuviai įvertina pavojų, gresiantį Prancūzijai ir visai Europai, ir kad prezidento atsišaukimai atgaivino viltį visiems, kas kovoja prieš

totalistinių komunizmą. Nes, jei Prancūzija sukluptų, tai

susvyruotų ir pasaulio pusiausvyrą, o Lietuvai, kaip ir daugeliui kitų šalių, laisvės viltis užgestų ilgiems laikams.

Į tą laišką buvo gautas prezidento asmeninio sekretoriaus atsakymas, kuriame rašoma:

"Jūsų pareiškimas ir jame perduoti draugingumo jausmai Prancūzijai giliai sujaudino generolą de Gaulle. Man pavesta perduoti Jums nuoširdžią Respublikos Prezidento padėką. (ELTA)

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave. Telef. 391-1143

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaikydami Klubą — kartu paremsime Clevelando lietuvių organizacijas.

Penktadieniais galima vaišintis bulviniais blynais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvimi. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!

BALTŲ SAVAITĖ AUSTRALIJOJE

Š. m. birželio mėnesio pirmąją savaitę Australijoje pabaltiečiai (estai, latviai, lietuviai) paskyrė sutartinam visų trijų tautų nepriklausomybės paskelbimo 50-ties metų minėjimui. Centrinė pabaltiečių organizacija Australijoje — Federalinė Baltų Taryba pagrindines tos savaitės iškilmes sutelkė Pietų Australijos sostinėje — Adelaidėje.

Tos savaitės proga buvo praversti penki patys svarbiausieji parengimai: Pabaltiečių konvencija, Nepriklausomybės minėjimo iškilmes ir koncertas, Liaudies meno ir knygų paroda, Pabaltiečių menininkų paroda ir Pabaltiečių tautinio maisto ragavimo vakaras.

Pabaltiečių tautinės lėlės išstatytos Australijos lietuvių muziejuje. A. Budrio nuotrauka

Tik per Angliją... Pigiau, greičiau, geriau, galima pasiųsti dovanų siuntinėlius savo artimiesiems Lietuvoje.

Artėjant vasarai, dabar, jau pats laikas pagalvoti kokį dovanų siuntinėlį sudaryti ir pasiųsti savo giminėms. Žemiau siūlome du specialiai paruoštus, praktiškus ir labai naudingus siuntinius.

VASARINIS 1968. 1.

Gėlėto, nepermatomo, storo nailono medžiaga dėl 4 suknelių, 3½ jardo vilnonės angliškos labai geros vyriškai eilutei medžiagos, 3½ jardo, vilnonės angliškos moteriškai eilutei medžiagos, 1 tereyno bliuskutė, 1 vyriški nailoniniai marškiniai, 2 p. vyriškų arba moteriškų geriausios rūšies nailoninių kojinių.

\$75.00.

VASARINIS 1968. 2.

Pavasariniam arba vasariniam paltui vilnonė medžiaga, 3½ jardo vilnonės angliškos puikios eilutei medžiagos, stora nepermatomo nailono medžiaga dėl dviejų suknelių, 1 šilkinė skarelė, 1 vyriški nailoniniai labai geros rūšies nailoniniai marškiniai, 1 sv. šokoladinių saldinių, vyriškas arba moteriškas nailoninis lietpaltis.

\$75.00.

Taip pat, į betkurį siuntinį galima pridėti žemiau išvardintus dalykus, kurie yra visada naudingi ir laukiami Lietuvoje. Vilnonė skarelė \$4.00, nailoninis itališkas lietpaltis \$10.00, vyriški arba moteriški megstukai \$12.00, nailoniniai marškiniai vyriški \$7.00, vyriškos arba moteriškos nailoninės arba vilnonės kojinės \$2.00.

BALTIC STORES LTD.,

(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2. SHO 8734.

Su malonumu priimame užsakymus, kuriuos pats siuntėjas pašrenka iš kainoraščio arba užsako kas jam patinka. Taip pat, persiunčiame ir jūsų pačių supirktus siuntinius.

Mūsų sąskaitos duoda teisę į Income Tax sumažinimą, jei siuntiniai yra siunčiami šeimai.

Pabaltiečių konvencija buvo norėta organizuoti plačiu mastu, kviečiant į ją Federalinės valdžios atstovus, tačiau Australijos ministras pirmininkas p. Gorton nedviprasmiškai pareiškė, kad nei jis pats nei jo ministrai toje konvencijoje negalės dalyvauti. Dėl to pakito ir konvencijos pobūdis. Ji buvo paversta daugiau darbo konvencija, kurioje susirinkę pabaltiečių atstovai nagrinėjo priemonės artimesnės ir tolimesnės ateities darbo gairės nustatyti. Po eilės principinių kalbų, konvencijos dalyviai, pasidalinę atskiromis grupėmis, svarstė specifinius klausimus. Politinė grupėje, kuriai vadovavo

Australijos Lietuvių Krašto Valdybos pirmininkas Narušis, savo referatus pateikė lietuvis A. Zubras, estas Siska ir latvis Ritenis. Meno ir intelektualų grupė nagrinėjo visą eilę šias sritis netarpi ai liečiančių problemų, į kurias čia aktyviai jungėsi žinomas Australijos lietuvis kultūrininkas p. A. Krausas (melbourniškis). Labai aktyviai lietuviai reikėsi jaunimo, savaitgalio mokyklų ir sporto reikalus diskutuojant. Čia iki vėlaus vakaro buvo gyildenamos bene pačios aktualiausios, su kasdieniniu gyvenimu glaudžiausiai susijusios problemos.

Nepriklausomybės minėjimo iškilmes, prarastos pirmąjį birželio sekmadienį, apėmė vainiko padėjimą prie Nežinomo Kareivio kapo, minėjimą Rotušės salėje ir čia pat vėliau prarastą jungtinį pabaltiečių koncertą.

Minėjimo iškilmes praėjo be jokių politinių kalbų iš rengėjų pusės. Trijų tautybių dvasininkai savo gimtąja kalba pradžioje paprašė Aukščiausiojo paramos skriaudžiamoms ir pavergtoms pabaltiečių tautoms.

Vykdydami ministerio pirmininko patarimą, rengėjai ir į šias iškilmes nekviėt oficialių vyriausybės atstovų, tačiau Australijos visuomenę čia atstovavo Australijos Bažnytinė Vyriausybė: Adelaidės archiepykupas dr. M. Beovich, Generalinis Liuteronų Bažnyčios Prezidentas dr. M. Lohe ir Anglikonų Bažnyčios atstovas R. D. Dauton-Fear. Ypatingai reikšmingas, atviras ir nuoširdžios paramos pažadancias kalbas pasakė tiek archiepykupas M. Beovich, tiek ir dr. M. Lohe. Klausantis kartais būdavo sunku patikėti, kad šie du aukšti dvasiškiai taip gerai informuoti apie padėtį pavergtuose Pabaltijos kraštuose. Jų nusistatymas mūsų laisvės kovose, atrodo yra nepalaužiamai tvirtas ir, atėjus reikalui, jie tikrai galėtų tapti reikšmingais mūsų rėmėjais. Archiepykupas Beovich daugelį lietuvių moterų pravigdė savo atsiliepiamais apie Sibiro maldaknygę.

Koncertinėj dalyj pasirodė estų, latvių ir lietuvių

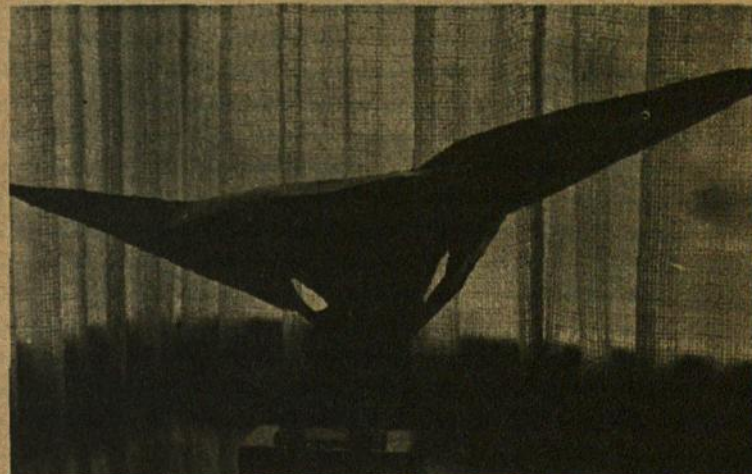

Pabaltiečių liaudies meno ir knygų parodoje Adelaidėje didelio susidomėjimą turėjo dr. J. Maželienė, ausdama lietuviškas juostas. Aiškinimus apie lietuviškas juostas darė p. Karpienė (kairėje) ir D. Maželytė. Ponios Karpienės vyras, Australijos karo lakūnas, neseniai žuvo karinio lėktuvo katastrofoje. V. Vosylius nuotrauka

chorai, o taip pat ir pavieniai menininkai. Lietuviai šiam koncertui davė Budrio Protėvių Žemę ir Tėviškės Namų kantatos trečiąją dalį. Į Kantatos išpildymą buvo įsijungusi pianistė N. Mašulytė ir solistė G. Vasilauskienė, kuri vėliau dar atskirai padainavo V. Jakubėno Vai eičiau ir A. Kačanausko Agnelės.

Meno parodai 23 pabaltiečiai menininkai, kurių tarpe buvo 11 lietuvių, išstatė 57 kūrinius (27 sukurti lietuvių). Paroda buvo atdara visą savaitę ir, budėtojų tvirtinimu, lankytojų jai netrūko. Atidarymo dieną meno galerija buvo sausakimšai prikimšta svečių ir daugis jų buvo priversti ateiti į parodą pakartotinai, kad galėtų ją tinkamiau apžiūrėti. Jos meninių lygį gali nusakyti ir jo dalyvavusių lietuvių menininkų vardai: V. Jomantas, Eva Kubba, V. Meškėnas, Nina Meškėnaitė, Ieva Pocienė, P. Puzinas, V. Ratas, H. Šalkauskas, V. Šerėlis, L. Urbonas ir T. Zikaras. Daugis iš jų jau žinomi plačiam pasauliui.

Miesto centre visą savaitę vykusio pabaltiečių liaudies meno ir knygų paroda aiškiai kalbėjo australų visuomenei apie baltų tautos amžiais susikaupusį savi-

Ievos Pocienės skulptūra "Paukštis" pabaltiečių parodoje Adelaidėje. V. Vosylius nuotrauka

tą, liaudies kūryba, pritaikyta gyvenimiškai praktikai, kaip apsigėrimui, namų dekoravimui ir t.t. Toje parodoje garsiai kalbėjo jau ne atskiri kūrėjai, bet savitą gyvenimą ilgus amžius gyvenusios tautos, kurias šandien grubiai naikina brutalus pavergėjas.

Atskirą savito pabaltiečių gyvenimo bruožą gražiai pavaizdavo pirmą kartą Australijoje surengtas pabaltiečių tautinio maisto išstatymas ir jo ragavimas. Jis buvo suorganizuotas Lietuvių Namuose Adelaidėje. Lietuviai čia parėngė Kūčių stalą ir kepsnių stalą. Latviai prisidėjo su Vėlykų stalu, o estai su gimtadienio iškilmių stalu.

Į šias retas iškilmes buvo pakviesti ir atsilankę per 300 rinktinių australų, vadovaujančių įvairioms gyvenimo sritims. Ragavimo iškilmių atidarymą jų organizatorė E. Dainienė sumaniai panaudojo trumpai, bet įspūdingai įžangai, kurioje ji iškėlė pabaltiečių gyvenimą laisvėje ir kančias vergijoje.

Jeigu spręsti iš padėkos laiško, kurie buvo gauti po šito ragavimo, pabaltiečių maisto demonstravimą galima būtų laikyti labiausiai pasisekusia ir didžiausia įspūdi padariusia Baltų Savaitės iškilmiu dalimi. Be mažiausių rezervų čia visi nuopelnai tenka rūpestingai dirbusioms pabaltiečių moterims, kurias lietuvių

pusėje apjungė ALB Moterų Sekcija ir P. A. Katalikų Moterų Draugija.

Kaip jau pradžioje minėjau, Baltų Savaitę suorganizavo visus pabaltiečius Australijoje apimanti Federalinė Baltų Taryba, turinti savo padalinius visose valstijose. Ligšiol Baltų Tarybos bendrai rengdavo išvežtųjų minėjimus su plačiom programom. Šiemet to minėjimo vietoje ir buvo surengta Baltų Savaitė.

Kalbėdama visų trijų tautų vardu, ši organizacija turi ir ateityje be abejo, turės svaresnį balsą, negu pavienės, tik atskiras tautas apjungiančios organizacijos. Vliko pirmininkui dr. Valiūnui lankantis Australijoje, Federalinė Baltų Taryba, išklausiusi jo pranešimo, buvo priėmusi rezoliuciją, kurioje siūlė susijungti krūvon ir Jungtinių Amerikos Valstybių pabaltiečiams. Negalėčiau pasakyti, koks yra tos rezoliucijos likimas, nes neteko jos užtikti Amerikos lietuvių spaudoje.

VI. Radzevičius

HELP WANTED MALE

EXPERIENCED PLASTIC EXTRUSION SET UP MEN and EXPERIENCED PLASTIC INJECTION SET UP MEN. Must be experienced in Colored Vinyl. For all shifts. Steady work. Fringe benefits. Send resume to HOWELL INDUSTRIES 1560 E. Milwaukee, Detroit, Mich. (67-86)

VOCATIONAL GUIDE

Sisters of Reparation of the Congregation of Mary JOIN A CHANGING COMMUNITY IN A CHANGING CHURCH

Generous young girls wishing to serve God in His poor & friendless are invited to join the Srs. of Reparation, who conduct a home for Friendless Women; make home visitations; work among Exceptional Children; do catechetical work; nursing & maintain residences for business women & Rest Homes for the Aged. Write: Mother M. Gabriel, St. Zita's Villa, Monsey, N. Y. 19052

Pietų Australijos premjero R. S. Hall žmona (dešinėje) kalbasi su p. Dainiais pabaltiečių tautinio maisto ragavimo vakare. A. Budrio nuotrauka

SVEIKATA IR TURTAS

Jonas Miškinis

Turbūt nesurasime pasaulio žmogaus, kuris ginčytų, kad sveikata nėra brangiausias žmogaus turtas. Sveikam žmogui visi keliai atviri ir gėrybės prieinamos. Štai kaip mokslininkas Šternas apibūdina sveikatą:

"Palaiminta sveikata! Tu brangesnė už auksą ir turtus! Tu plėtoji dvasią ir praveri visas jos pajėgas. Kas tave turi, nedaug tegali trokšti, o nelaimingajam, kuriam tave trūksta -- trūksta visko!"

Niekas už milijonus neparduotų klausos, proto, rankos ar kojos. Ką gi reiškia brangenybės bepročiui, auksas aklam ir prabanga, negalinčiam paeiti ar pastovėti nesiramstant lazdomis. Šis reikalas sunkiau suprantamsiems, kuriems gamta nepavaldėjo sveikatos. Nes taip jau yra, kad ką žmogus turi, to nemoka vertinti. Bet visai kitaip galvoja tie, kurie nematė ar nemato žmogaus veido, saulės ir gražių spalvų. Jie sutiktų meliau kęsti skurdą, kad galėtų išvysti tai, kuo mes gėrimės. Deja, nėra priemonių, kurios palengvintų jų skurdžią dalį. Dėl to sveikieji apie tai dažniau turėtų pagalvoti, atjausti tokius ir sušelpiti, ypač gyvenančius ligonius Sibire ir Vokietijoje.

Lietuviškas priežodis sako, kad pinigai galvažudžiai, bet ir be jų negerai.

Labai daug tiesos yra liaudies pažiūroje, kad pinigai -- turtas, daro žmogų mokyta, garbingą ir mylimą. Suprantama, medžiagiškai pajėgus pasitiki savimi, jam prieinamas mokslas, mokyti ir garbingų draugystė, kurioj jis gauna progos prasilavinti, o kio išsilavinimui trūksta -- atstoja pinigai. Ir toks žmogus mielai pakenčiamas kilniųjų draugijoje. Tai visuotinis gyvenimiškas reiškinys, kurio patiesinimui praktiškai išmintis sako:

"Aš į žmonių širdį įliejau vilties ir uždegau jų akyse žiburį, kuris šiaip nedeptų. Aš atidariau duris į daugelį progų lavintis ir įeiti į visuo- menės sluoksnius. Aš suteikiu progos žmonėms pailsėti, gerai praleisti atostogas, keliauti, nueiti, - reikalui esant, pas gerą gydytoją. Aš įgalinu juos naudotis gražiąja gamta", rašo Marden'as.

Man rodos, prieš tokią turto pasisakymą, kuri gyvenimo faktai tvirtina, argumentų nėra. O jei turas įgalina žmogų skinti tokias gėrybes, kaip mokslą, pasaulio pažinimą, draugus, gerą nuotaiką, gerą maistą ir poilsį, tai jis yra galimos laimės šaltinis. Be tų dalykų mes laimingo žmogaus išvaizduoti negalime.

Po tokio tvirtinimo ne vienas gali pagalvoti: -- neturiu pinigų, turto, negaliu būti laimingas. Tas neteisėybė. Kas tik yra

sveikas, turi gabumus, tas gali būti turtingas. Žinoma, čia gal reikėtų atmesti klaidingą "likimo" pažiūrą, kurią dažnai mes kartojame. Pasaulio mažiau yra tų, kurie gimė karalių rūmuose, kurie išgijo turtus paveldėjimu ar atsitiktinai. Daugiau tokių, kurie išgijo savo darbu ir sumanumu. Darbas, sumanumas ir laikas yra pinigai, kuriuos leidžiant apyvartoti -- sudaromas kapitalas.

Žmogus yra pats savo likimo valdovas, ir jėga gyvenimo klausimams išspręsti glūdi jo paties viduje. Jis pats susikuria likimą, kurs jį veda į laimėjimus ar parbloškia ant žemės. Tariamoji nelaimė dažnai kyla dėl kitokių gyvenimo aplinkybių. O laimė ir palanki proga dažnai pasisūdo tam, kuris dėl to dirba ir tam yra pasiruošęs.

Orleano Mergelė, Joana d'Ark, kuri išgelbėjo savo tėvynę Prancūziją, buvo kilusi iš labai neturtingos šeimos. Šiandien ant kuklių jos tėvo namų stovi parašyti du žodžiai: "Vive labour!"

Tiesa, šalia darbo reikalingas ir sumanumas. Nes darbas be išmanymo neduoda reikiamų vaisių.

-- Padaryk mane išmintingu, o aš tave padarysiu turtingą, - sako gyvenimo išmintis.

Saliamonas meldė Jėhovą išminties, gavo išmintį ir turtus. Tačiau

(Nukelta į 7 psl.)

Rūtos ansamblis, vadovaujamas Alg. Kačanausko, koncertuoja Slyvinų vasarvietėje Blue Water Manor prie George ežero, kur ši rudens įvykis neolituanių stovykla. Vasarvietė iš New Yorko lengvai pasiekama per ketvertą valandų.

FILATELIJOS KAMPELIS

Antanas Bernotė

AUSTRIJA, tęsdama nuolatinę pašto ženklų seriją su miestų vaizdais, išleido 2 šilingų p. ženklą su Klagenfurto "Landhaus" vaizdu.

Klagenfurt miestas yra netoli Jugoslavijos sienos, pakeliui į Italiją, kalnuose, prie Glan upės, yra karintijos provincijos sostinė ir turi apie 63,000 gyventojų. Provincijoje ir miestuose apylinkėse yra metalų kasyklos, ypatingai švino ir geležies, liejyklos ir mašinijos dirbtuvės. Provincijoje ir žemės ūkis žymus, iš architektūros žymybių: renesanso laikų "Landhaus" su arkadų kiemu (1574), katedra (1578), dvasinė seminarija, mokykla, muziejai, teatras ir kt.

ISPANIJA išleido šiemetinę 10-ties pašto ženklų seriją su dailininko Fortuny paveikslais. Čia dedame 4 pezetų p. ženklą, kuriame pavaizduotas Tetuano mūšis. Paveikslas originalas yra Barcelonos miesto rotušėje.

Mariano Fortuny y Carbo (1838-1874), ispanų dailininkas, gimė Reus, Katalonijoje. Mokėsi Barcelonoje, Romoje, Madride ir Paryžiuje. Tarnaudamas kariuomenėje 1859-60 piešė karo scenas su marokiečiais. Jo paveikslai dalinami į tris rūšis: marokiečių gyvenimo vaizdai, rokoko stiliaus paveikslai ir istoriniai kūriniai. Be to, jis piešė vandeninius dažais ir graviravo. Jo kūrinių randama daug.

NAUJA KNYGA MŪSŲ MAŽIESIEMS

Tik ką išėjo iš spaudos Pr. Imsrio nauja eilėraščių knyga mūsų mažiesiems -- "TĖVIŠKĖLĖ AŠ REGIU".

Knyga tinka ne tik pasiskaitymui, bet, svarbiausia, ją lengvai išmokinama deklamuoti nekomplikuotais žodžiais parašytus patriotinius ir vaikams pritaikytus eilėraščius.

Knyga iliustruota, 40 psl. Kaina 1 dol. Išleista autoriaus 1968 m. Sukrauta Vilties leidykloje -- 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Platintojams 25% nuolaida.

gelyje Ispanijos ir užsienyje meno galerijose ir muziejuose.

KANADA birželio 5 d. išleido 5 centų pašto ženklą, kuriuo paminima laivo Nonsuch keltinės 300 metų sukaktis. Piešinyje ir parodytas tas laivas.

Du kanadiečiai kailių pirkliai: Medard Chouart, Sieur des Groseilliers ir Pierre Esprit Radisson, 1668 m. išvyko į Angliją, norėdami rasti paramos savo sumanymui gabenti kailius iš šiaurinių Kanados sričių vandens keliu į Europą. Anglijoje jie susitiko su princu Rupertu, kuris pavadamas karaliaus Karolio II, ir suorganizavo ekspediciją iš dviejų laivų, Nonsuch ir Eaglet, kuri 1668 m. birželio 3 d. išplaukė iš Anglijos uosto Gravesend skersai Atlantą. Eaglet, nepakeldamas audringos jūros, grįžo atgal, o Nonsuch, vadovaujamas kapitono Zachariah Gillam iš Bostono, apiplaukė tuomet dar neištirtu ir nežinomą vandens keliu aplink Labradoro pusiasalį, per Hudsono sąsiaurį pateko į Hudsono įlanką ir toliau į pietus, per James įlanką pasiekdamas piečiausią įlankos galą, kur išlipo vienos upės žiotyse 1668 m. rugsėjo 29 d. Čia jie susitiko su gana taikingais Cree indėnais ir teigė Charles Fort kailių supirkimo postą. Peržiomoje, su gausiu kailių kroviniu, jie grįžo į Angliją 1669 m. spalio mėnesį. Upė, kurios žiotyse jie išlipo, buvo pavadinta Rupertu upė, o vienos žemės aplink Hudsono įlanką -- Rupertu žeme. Pats fortas vėliau buvo pavadintas Rupert's House ir šiuo metu yra žinomas kaip nedidelis miestelis, esąs šiaurinėje Quebec'o provincijoje. Princas Rupertas tapo vėliau labai pagarsėjusios Hudson Bay prekybos kompanijos dalininku.

R. VOKIETIJA išleido du pašto ženklus rusų rašytojo Maksim Gorkio 100 metų gimimo sukakčiai paminėti.

Maksim Gorkij (tikroji pavardė Aleksej Maksimovič Peškov, 1868-1936), gimė darbininko šeimoje Nižnij Novgorodo mieste prie Volgos (nuo 1932 m. šis miestas jo garbei buvo pavadintas Gorkiu). Labai mėgo skaityti ir šviestis. Paaukęs draugavo su revoliuciniais nusiteikusių jaunimu. Pirmoji jo apysaka buvo išspausdinta 1892 m. Savo apysakose jis vaizdavo laisvės ir socialinės lygybės ištroškusių kovotojų, kas labai pakėlė jo garbę. 1898 m. jo apysakos jau pasirodė vakarų Europoje. Jo skelbiamos idėjos labai nepatiko caro valdžiai ir 1905 m. jis buvo uždarytas į kalėjimą. Paleistas, 1906 m. išvyko į Italiją ir apsigyveno Capri saloje. 1913 m. grįžo Rusijon. Bolševikų revoliucijos metu laikėsi neutraliai. 1921 m. "dėl ligos" vėl išvyko Italijon ir apsilankyti grįžo namo tik 1928 m., o 1931 m. visai apsigyvendamas. Po to jau buvo palankus boševikams. Be apysakų, jis dar rašė dramų, poezijos ir romanų. Jo raštai lietuviškai 1955 m. buvo išleisti okupu. Lietuvoje penkiais tomais.

Skaityk ir platink DIRVĄ

WANTED QUALIFIED MEN DIE SETTER REPAIR MAN

Required for small end product manufacturing plant. Must be willing to run presses, approximately 50 per cent of time. Union shop, rate \$3.75 per hour.

CONVEYOR FITTERS

Openings in fitter A & B classifications. Must be experienced in conveyor or work. Rates, fitter A \$3.80 per hour, fitter B \$3.50 per hour.

MACHINISTS

For conveyor manufacturer. Experienced in running and setting up lathe, mill, and shaper. Short runs, permanent job.

ALL FRINGE BENEFITS, PENSION LIFE INSURANCE, BLUE CROSS.

Plant located near Chrysler Highland Park. No layoffs last 10 years. These are full time jobs. Floaters please do not apply. Contact Earl Schneider, 11630 Russell Avenue, Detroit, Mich.

SULLIVAN
EQUIPMENT CO.

(76-78)

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIDELIS PASIRINKIMAS medžių ir visų kitų Lietuvoje pagaiduojamų prekių labai priimanomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

Priimami užsakymai automobilių, šaldytuvų, televizijos aparatų ir t. t.

KREIPKITES į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų. Gėsiat iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4^{3/4}%

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

5%

Mokamas už vienus metų taupymo ląkstus nuo išdavimo datos.
(\$5,000.00 ar daugiau, įdedant po \$500.00)

5^{1/4}%

Mokamas už vienus metų taupymo ląkstus nuo išdavimo datos.
(\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

* OHIO GUBERNATORIUS James A. Rhodes liepos 14-20 savaitę paskelbė Pavergtųjų Tautų Savaitę, ta proga išleisdamas specialią proklamaciją. Proklamacijoje ryškiomis spalvomis nušviestas komunizmo pavergtųjų tautų likimas, kartu iškeliant pavojų ir pačiai Amerikai. Gubernatorius ragina visus amerikiečius prisidėti prie pavergtųjų tautų pastangų laisvei atgauti.

Proklamacijos reikais pas gubernatorių buvo nuvykę Daytono lietuvių delegacija.

• Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė, iš New Yorko buvo atskridus į Clevelandą dalyvauti velionės Juzefos Nasvytienės laidotuvsė.

Apsilankiusi Šokių šventėje Chicagoje, iš Clevelando išskrido į Torontą.

Darbščioji mūsų moterų organizacijų vadovė ir reprezentantė savo kelionėje rūpinasi ir artėjančio PLB Seimo reikalais, ypatingai to Seimo menine programa.

• Juozas Kapočius, LB Tarybos pirm. ir LE leidėjas, buvo atvykęs į Clevelandą dalyvauti Juzefos Nasvytienės laidotuvsė. Ta proga su bendruomenės veikėjais turėjo eilę pasitarimų.

• Tautybių Sąjūdis, vadovaujamas County Auditor Ralph J. Perk, liepos 9 d. turėjo informacinį susirinkimą šv. Jurgio parapijos salėje.

Jūratė Karaliūtė ir Paulius Vygintas Mitalas prie savo vestuvinio torto. Abu aktyvūs neolituantai sumainė žiedus birželio 29 Clevelande.

Jūratė yra baigusi Kent Universiteto pedagoginius mokslus, o Paulius, baigęs Drexel Institute of Technology, šiuo metu yra priimtas į Case — Western Reserve universitetą Clevelande profesūros asistentu. Tuo pat metu jis ruošiasi magistro laipsniui.

Vestuvių vaišėse, šalia abiejų šeimų giminių ir artimųjų, buvo ir daug jaunimo, jaunavedžių mokslo draugų. Neolituany vardu jaunąją porą sveikins Clevelando sk. pirm. Algis Matulionis įteikė abiem simbolinę dovaną, skulpt. P. Vebros gamintą Korp! Neo-Lithuania herbą.

Susirinkimui vadovavęs pirm. R. J. Perk iškėlė Pavergtųjų Tautų Savaitės paskelbimo reikšmę visai Amerikai ir komunizmo pavergtųjų tautų visuomenėms. Tas JAV prezidento ir Kongreso aktas aktu ir liks, jei suinteresuotos visuomenės grupės neatkreips tinkamo dėmesio į būdus parodyti, kad apie komunizmo grėsmę ir jo pavergtųjų tautų būvį ne tik kalbame, bet ir darome viską, kad atkreipti laisvojo pasaulio

dėmesį ir toms tautoms padarytą ir tebedaromą skriaudą. Jis nuoširdžiais žodžiais apeliavo į visų tautybių atstovus, kad liepos 18 d. Public Square ruošiamoje eisenoje ir iškilmėse tautybės pasirodytų visa savo skaitlinga mase.

Juozas Stempuzis painformavo apie bendrojo tautybių choro ruošos darbus. Apie 500 dainininkų pasirodys giedant Amerikos Himną ir porą patriotinių dainų. Chore kviečiami dalyvauti

ne vien tik aktyvūs chorų nariai, bet ir kiti dainuoti galį asmenys.

Inž. R. Kudukis, Tautybių Sąjūdžio gen. sekretorius kalbėjo apie iškilmų ir eisenos tvarką. Eisenai vadovaus ilgametis panašių eisenų vadovas Chester Koch. Eisenos priekyje pasirodys veteranų daliniai.

Eisenoje dalyvaus 21 tautybių grupė. Gros 3 orkestrai. Eisenai renkamsi prie Mall fontanų. Ceremonija prie Terminal Tower bus trumpa, bet įspūdinga. Kalbės senat. Frank Lausche, laisvės žiburį uždegs vyskupas Isenmann.

Eisenai rikiuojamasi 7:30 val. vak. Iškilmų pradžia 8 val.

Lietuvių grupei iškilmėse vadovaus ALT Clevelando skyriaus valdyba.

PARENGIMAI CLEVELANDE

RUGPĖČIO 11 D. -- Amerikos Lietuvių Piliečių Klubo gegužinė šv. Juozapo parke.

RUGPĖČIO 25 D. 136-sios SLA kuopos gegužinė Visockų sodyboje.

RUGSĖJO 7 D. Jungtinių Finansų Komiteto rengimas -- koncertas.

RUGSĖJO 22 D. Lietuvių Die-na Nauj, parap. salėje, Rengia LB I ir II apyl. valdybos.

RUGSĖJO 28 D. Dirvos rengimas jaunųjų talentų vakaras.

SPALIO 5 D. Grandinėlės vakaras.

SPALIO 19 D. Lietuvos Vil-lage metinis koncertas - balius.

LAPKRIČIO 16 D. L.V.S. Ramovė rengia kariuomenės šventės minėjimą.

GRUODŽIO 8 D. Partizanės moters pamėnėjimas, Rengia DLK Birutės d-jos Clevelando skyrius.

GRUODŽIO 31 D. Naujųjų Metų sutikimas Naujosios parapijos salėje, Rengia LB abiejų apyl. valdybos.

RUGSĖJO 28 D. DIRVOS VAKARAS

• Prieš atnaujinami savo namų ar automobilių drapdimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

PARDUODAMAS NAMAS

Vienos šeimos namas su 3 miegamaisiais, karšto vandens šildymu, geru sklypu ir garažu, yra siūlomas pardavimui už \$22,500. Namas randasi prie Chardon Rd., gražioje, medžiais apuoštoje, Euclido miesto gatvėje. Mokesčiai metams tik \$320.00.

ŠIRVAITIS

Wm. T. Byrne
Real Estate, Inc.
Namai — KE 1-4080,
įstaiga — MU 1-6100
(77-78)

PARDUODAMI SKLYPAI

50x150 Richmond Hts.

— o —

Didelis sklypas Euclide, tinkamas statyti kelių šeimų namui.
Tel. 481-0400.

PARDUODAMAS NAMAS

2 mieg. mūrinis, dar nebaigtas viršus. Atskirtas rūsys, mūro garažas. Sklypas 60x144.
Tel. 481-0400. (77-78)

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus galite kreiptis į Z. Obelenį tel. 531-2211.

Ralph J. Perk, nepailstamas tautybių patriotinės ir kartu politinės sąmonės žadintojas ir kėlėjas, vadovaujas Tautybių Sąjūdžiui, ir šiemet praves Pavergtųjų Tautų Savaitę Clevelande, tikintis, kad liepos 18 d. (ketvirtadienį), Public Square aikštėje susiburs 50,000 žmonių, kurių gimtieji kraštai yra komunizmo pavergti.

Tie žmonės susiburs ne vien tik to momento iškilmėms, bet patriotinės ir politinės jėgos pademonstravimui, su kuria jau daug kas nebenori skaitytis. Tautybių Sąjūdis nėra partiniai politinė organizacija. Ji rodo paramą ir savo lojalumą visiems Amerikos iškiliesiems vyrams, kurie supranta ir remia kovą prieš komunizmą.

Kviečiami Pavergtųjų Tautų Savaitės iškilmėse dalyvauti visi, kad savo skaitlingą jėgą suteiktume dar didesnės drąsos ir ryžto tiems, kurie išlaisvinimo idėją neša į tas sferas, nuo kurių priklauso realesnė pagalba.

Atskirų tautybių grupės eisenai renkasi 7:30 Mall rajone. Tautybių paradiui pražygiavus pro garbės fribūną, trumpomis, bet reikšmingomis iškilmėmis bus iškeltas Pavergtųjų Tautų reikalas. Iškilmėse dalyvausime ne tik mes, bet jas stebės spaudos, radijo, televizijos ir politikos atstovai.

Pasirodykime taip, kad mus ir mūsų siekius ne tik pastebėtų, bet ir suprastų.

SVEIKATA IR TURTAS

(Atkelta iš 6 psl.)

darbas turi būti planingas, apgalvotas ir tikslus. Kas to nepaiso, mažai naudos turės.

Nuo ko pradėti siekiant turto, tepasako kiekvieno sveikas protas, gabumai, išsilavinimas, aplinkybės. Žinoma, nereikia blaškytis dėl vieno kito nepasisekimo. Patyrusieji tvirtina, kad nepasisekimai gali praeiti nuo neigudimo, atsitiktinių aplinkybių ir kt. Bet jei po rimtų mėginimų nesiseka, reiškia netinkai šiai sričiai.

Sumanumą turi lydėti apskrumas, naudotinas įvairiomis progomis. Juokdariai sakosi žiną vienuoliktą įsakymą -- nežiopsok! Bet gyvenimas šį šūkį paskelbė anksčiau, nei juokdariai atsirado.

URUGVAJUS

Urugvajaus lietuvių tautinių šokių ansamblis GINTARAS, prieš išvykdamas į tautinių šokių šventę Chicagoje, aplankė Montevideo burmistrą generolą B. Hererą, kuris gintariečiams davė gražų rekomendacinį laišką Chicago burmistrui ir įdavė atvežti jam Montevideo miesto herbą. (E.)

Clevelandiečių jaunimo tautinių šokių grupė "Šoktinis" su vadovais J. Kavaliūnaite ir M. Leknicku, dalyvavę Tautinių Šokių šventėje Chicagoje. J. Garlos nuotrauka

IEŠKOT DOVANOS

savo bendradarbiui, kaimynui, bičiuliui,

Norite supažindinti svetimtaučius su Lietuva, jos rūpesčiais laimėjimais ir siekiais —

visa tai lengvai ir patogiai, nebrangiai, bet sėkmingai galite padaryti, užsisakydami ar įsigydami DIRVOJE šias knygas:

Owen J. C. Norem — TIMELESS LITHUANIA	\$4.00
Barbora Armonas — LEAVE YOUR TEARS IN MOSCOW	\$3.95
Dr. J. Savasis — THE WAR AGAINST GOD IN LITHUANIA	
Kietais viršeliais	\$3.00
Minkštais viršeliais	\$1.25
Dr. A. Šapoka — VILNIUS IN THE LIFE OF LITHUANIA	\$1.50
J. Gliuda — THE SONATA OF ICARUS	\$5.00
Franciscan Fathers — ART COLECTION	\$6.00
Dagys — ART COLECTION	\$6.00
INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN	\$7.00

Užsakant paštu, prašome prijungti 25 c. pašto išlaidoms.

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

Naturally

SUPERIOR SAVINGS

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and REMODELING LOANS
INSURED SAVINGS

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

J. Kaiecko, Lietuvos atstovo, kalba, pasakyta 1968 m. liepos 7 d. Chicagos Amfiteatre, atidarant J.A.V. ir Kanados Lietuvių III-ją Tautinių šokių šventę.

JAV ir Kanados Lietuvių Trečioji Tautinių šokių šventė didinga šokėjų bei dalyvių skaičiumi. Ji didinga pasišventimu, jaunatvės entuziazmu ir rūbų spalvingumu. Ji didinga ir kilnia intencija.

Šis Festivalis vyksta Lietuvos Jubiliejiniais metais lietuvių išeivijos sostinėje. Jis vyksta ryžto ženkle — prikelti Lietuvą mūsų. Tik dvi savaitės mus teskiria nuo liūdnojo birželio šiurpių prisiminimų. Jis vyksta ir gedulo ženkle, nes po tiekos metų aukų, kančių bei širdgėlos okupantas tebetremia šventą Lietuvos žemėlę.

Kai Kainas užmušė Abelį, balsas iš Dangaus paklausė besislapstantį užmušėją: "Kur tavo brolis Abelis?" Kainas atsakė: "Argi aš mano brolio sargas?" Kaino likimą žinote.

Lietuviai išeivijoje yra savo nelaimingos tautos sargas. Jis nėra indiferentiškas pavergto tautiečio likimui. Šis Festivalis vyksta ir tautos garbei. Mūsų tautiečių skriauda aukštam Dangui užregistruota. Šventosios šeimynėlės tremtis į Egiptą savo palaima lydi ir mūsų tautos panašią tremtį bei likimą.

Su šio Festivalio dalyvių ir žiūrovų užuojauta pavergtai tautai liūdėti, kentėti ir ilgėtis šviesesnio rytojaus — lengviau. Su šoku, daina ir muzika žygiuokime priartinti Lietuvos Lietuvos laisvės rytą. Lietuvos prisikėlimu tikime, nes ne veltui tauta tiek iškentėjo.

Šis Festivalis supuola su šio krašto garbinga Nepriklausomybės švente. Pasišėmimo stiprybės iš to meto šio krašto gimtadienio patriotų ryžto. Reikėjo drąsos ir ryžto pasirašyti JAV Nepriklausomybės Akta, lygiai kaip jo reikėjo Vasario 16 d. Akto signatarams.

Pagaliam, šis Festivalis įvyksta Dariaus-Girėno per Atlantą skridimo 35 m. sukakties išvakarėse. Mes tuodu didvyriū šia iškilminga proga, jų mieste, irgi su meile ir pagarba prisimename.

Mums dideliai džiugu, kad šiam Festivaliui vadovauja daug tautinių šokių srityje nusipelnusi ponija J. Matulaitienė.

Ačiū visiems, kurie, vienu ar kitu būdu prisidėjo, kad šis pasirodymas būtų sėkmingas. Ačiū visiems, kurie malonėjo savo atsilankymu įvertinti ruošėjų pasišventimą ir tuo pačiu pagerbti Lietuvą bei pavergtą tautą. Giliai nuoširdžiai sveikinu visus ir linkiu šiai šventei sėkmės.

• **PLB pirmininkas Juozas Bachunas**, už nuopelnus lietuvių skautijai, V-je Tautinėje Stovykloje apdovontas Padėkos Ordinu.

• **Vytautas Gedgaudas**, Dirvos redaktorius, nuo liepos 15 d. išvyko 2 savaitėm atostogų.

• **Lituanikos parko Nepriklausomybės paminklui** statyti gegužinė įvyksta dr. J. Valantiejus ūkyje ties New Buffalo, Mich. liepos mėn. 27 d., 1 v. p. p. Įvairi programa jaunimui, bufetas, baras, paroda, turtingi laimėjimai, jojimas ir t.t.

Kviečiami visi pasidžiaugti gražia gamta, pasilinksinti ir kartu paremti šį didelį Beverly Shores lietuvių klubo projektą. (Sk.)

ATITAIŠYMAS

Liepos mėn. 10 d. Dirvos Nr. 79 tilpusiame I. Andrašiuo straipsnyje: "Petro Janulaičio paminklo papėdėje" trečios skilties priešpaskutinis sakiny turėjo būti atspausdintas taip: "Lygiai taip pat jis darė su savo dvaro darbininkais, nustatydamas jiems teisingą ir išskirtiną aukštesnį atlyginimą, negu už tą patį darbą buvo mokama kituose ūkiuose."

A. A.

JUZEFAI NASVYTIENEI

mirus, mieliesiems ALDONAI ir JUOZUI AUGUSTINAVIČIAMS nuoširdžią užuojautą reiškia

Kazimiera ir Aleksas
Laikūnai

A. A.

JUZEFAI NASVYTIENEI

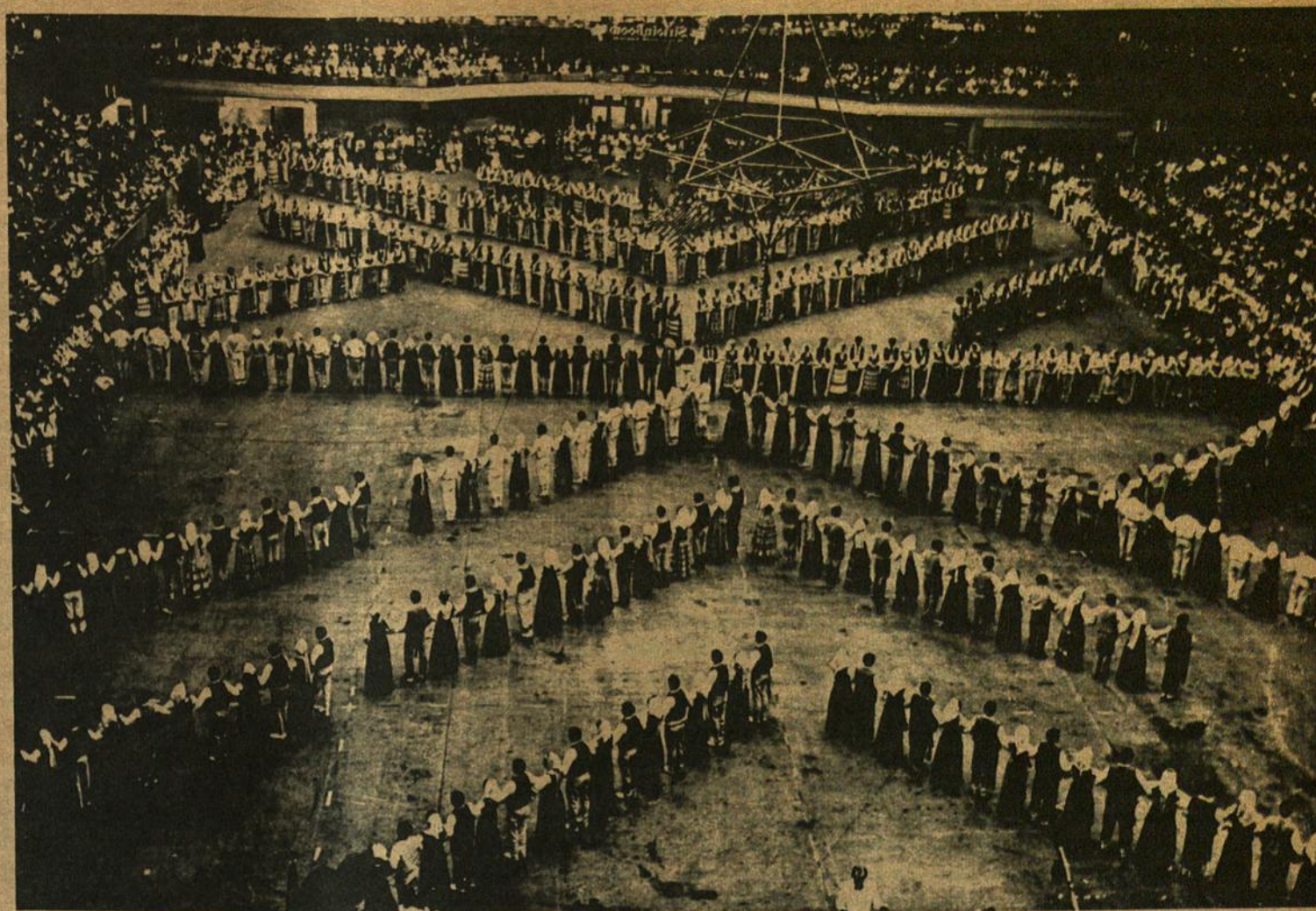
mirus, jos vyrui STEPONUI NASVYČIUI, dukterims ALDONAI AUGUSTINAVIČIENEI ir BIRUTEI SMETONIENEI, sūnams ALGIRDUI ir JAUNUCIUI NASVYČIAMS bei jų šeimoms gilią užuojautą reiškia

Irena ir Andrius Kuprevičiai

JUZEFAI NASVYTIENEI

mirus, jos vyrui STEPONUI NASVYČIUI, dukterims, sūnams ir visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

K. Giedraitienė ir
A. ir V. Giedraičiai

VIRŠUJE: III Tautinės šokių šventės detalė. Šokėjai išpildo "Aštuonytį".

Z. Degučio nuotrauka

• **J. Žvynys**, iš Chicagos, apmokėdamas Dirvos prenumeratą, ir šį kartą vėl prisiuntė 10 dol. auką.

J. Žvynys, aktyvus tautinės srovės organizacijų narys, suprasdamas savosios spaudos reikšmę, duoda pavyzdį, už kurį jam priklausio nuoširdi padėka.

LENKŲ KARO ATTACHE KAUNE PLK. LEON MITKIEWICZ KNYGA IŠ JO ĮSPŪDŽIŲ KAUNE 1938—1939 M. GAUNAMA DIRVOJE!!!

Tai įdomus to meto įvykių stebėtojo veikalas, arčiau privedas prie lenkųlietuvių pažiūrų į abiejų tautų santykius.

Diplomatinių ryšių po lenkų ultimatumo užmezgimo eiga, pirmieji lenko pareigūno įspūdžiai Kaune sudaro įdomią medžiagą santykių su lenkais stebėtojams.

294 psl. knyga, kietais viršelais, išleista Londone. Kaina 7.50 dol.

Užsakykite Dirvoje, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Skaitykite DIRVĄ

• **Prof. Adomas Varnas**, Chicagoje, apsimokėdamas Dirvos prenumeratą ir kartu jungdamas 7 dol. auką, redakcijai rašo: "Iki šiol Dirvos padaryta pažanga gali mus tikėtai džiuginti. Ji parodo turinti tvirtą pagrindą tikėtis, kad ir ateityje laikraštis nenustos žengęs dar gražesnės pažaidos keliu."

MALE HELP

MILLWRIGHTS

Applicants must have served an apprenticeship or have had 8 or more years experience in the trade or previously worked at a General Motors Plant. Apply between 8 a.m. and 4:30 p.m. Monday through Friday.

FISHER BODY EUCLID PLANT

Division General Motors

20001 Euclid Ave.

Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer. (78-80)

MALE

PLANT HELP

For new dairy plant, need men with ability in ice cream & milk processing, all company paid benefits. Excellent starting salary. Apply:

CUMBERLAND FARMS

777 DEDHAM ST. CANTON, MASS.

(78-84)

ALT S-gos Chicagos skyrius rengia **TRADICINĮ VASAROS BALIŲ**, kuris įvyks, 1968 m. liepos mėn. 20 d. (šeštadienį), Jonyno salėje, Veden Rd., Chesterton, Indiana.

Kokteiliai 6 val. vak., vakarienė 8 val. vak. Šokiams gros vengrų orkestras. Įėjimas 7 doleriai asmeniui.

Skyriaus valdyba maloniai prašo lietuvių visuomenę baliuje dalyvauti.

Baliui dėl staliukų ir pavieniui bilietų įsigijimo reikalu, prašome skambinti iki 10 val. vak. tel. 434-0582.

MALE & FEMALE

OPPORTUNITY FOR TEACHERS MALE

INDUSTRIAL ARTS TEACHER GRADES 9-13, 65 STUDENTS

also MALE OR FEMALE SPECIAL CLASS TEACHER

For the retarded (10 students) Excellent starting salary.

Apply call or write LENOX PUBLIC SCHOOL

Lenox, Mass. 413 — 637-0204

(76-80)

FEMALE

PACKERS WANTED

For ice cream dept, modern dairy plant, For day and night shifts. Excellent company benefits. Good Salary. Apply in person:

CUMBERLAND FARMS

777 DEDHAM ST. CANTON, MASS.

(78-84)

GERA PROGA MOTERIMS!

Moterys nuo 25 iki 40 m. amžiaus gaus sąlygas mokintis geram namų valymo būdui.

Vakarų pusėje. Geros valandos. Puikios pajamos. Reikalingas savo automobilis.

Teirautis telef. 331-4048. kiekvienu metu.

PARDUODAMAS NAMAS

Šiaurės Rytuose — E. 170 gt., Grovewood rajone. Dvigubas, 5x5, užbaigtas III aukštas. Kampinis sklypas 44x130. Gazu apkūrėnimas.

Parduoda savininkas ir tik susitarus. Tel. 261-6829 (no realtors). (78-79)

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS CAPE COD - OSTERVILLE

KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS

PLIAŽO — GRAZIOJE LIETUVIŠKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

• Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.

• Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.

• Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 min. pėsčiom).

• Geras lietuviškas maistas.

Vila AUDRONĖ JAU ATIDARYTA IR PRIIMA SVEČIUS.

Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ, OSTERVILLE, CAPE COD, MASS. 02655. Tel. 428-8425, MRS. MARIJA JANSONAS.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.